

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

U K A Z

**O PROGLAŠENJU ZAKONA O SPRJEČAVANJU PRANJA NOVCA
I FINANSIRANJA TERORIZMA**

Prolašavam **Zakon o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma**, koji je donijela Skupština Crne Gore 25. saziva, na desetoj sjednici prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2014. godini, dana 25. jula 2014. godine.

Broj: 01-866/2
Podgorica, 31.07.2014.

PREDSJEDNIK CRNE GORE

Filip Vučanović

The image shows the official seal of the President of Montenegro, which is circular and contains the text 'REPUBLIKA CRNA GORA' and 'PREDSJEDNIK CRNE GORE'. Overlaid on the seal is a handwritten signature in black ink, which appears to be 'F. Vučanović'.

Na osnovu člana 82 tačka 2 i člana 91 stav 1 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 25. saziva, na 10. šednici prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2014. godini, dana 25. jula 2014. godine, donijela je

ZAKON O SPRJEČAVANJU PRANJA NOVCA I FINANSIRANJA TERORIZMA

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuju se mjere i radnje koje se preduzimaju radi otkrivanja i sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma.

Pranje novca

Član 2

(1) Pranjem novca, u smislu ovog zakona, smatra se naročito:

1) zamjena ili prenos novca ili druge imovine sa znanjem da potiču od kriminalnih djelatnosti ili iz učešća u tim djelatnostima, sa ciljem prikrivanja ili lažnog prikazivanja nezakonitog porijekla imovine ili pomaganja licu koje je uključeno u izvršenje kriminalnih radnji radi izbjegavanja sakcionisanja njegovog ponašanja;

2) prikrivanje ili lažno prikazivanje prirode, porijekla, mjesta na kojem se nalazi, kretanja, raspolaganja ili svojine nad novcem ili druge imovine sa znanjem da potiču iz kriminalne radnje ili učešća u toj radnji;

3) sticanje, posjedovanje ili upotreba imovine sa znanjem da u trenutku prijema imovina potiče iz krivičnog djela ili učešća u tom djelu;

4) učešće u izvršenju, udruživanje radi izvršenja, pokušaja izvršenja i pomaganje, podsticanje, olakšavanje i savjetovanje u vezi sa izvršenjem radnji iz tač. 1, 2 i 3 ovog stava.

(2) Pranjem novca smatraju se i radnje iz stava 1 ovog člana izvršene na teritoriji druge države.

Finansiranje terorizma

Član 3

Finansiranjem terorizma, u smislu ovog zakona, smatra se naročito:

1) obezbjeđivanje ili prikupljanje, odnosno pokušaj obezbjeđivanja ili prikupljanja novca, hartija od vrijednosti, drugih sredstava ili imovine, na bilo koji način, posredno ili neposredno, sa namjerom da se koriste ili uz saznanje da će biti iskorišćeni, u cjelosti ili djelimično, za sprovođenje terorističkog akta;

2) podstrekavanje ili pomaganje u obezbjeđivanju ili prikupljanju sredstava ili imovine iz tačke 1 ovog člana.

Obveznici

Član 4

(1) Mjere za otkrivanje i sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma preduzimaju se prije, prilikom i nakon završetka svih poslova primanja, ulaganja, zamjene, čuvanja ili drugog raspolaganja novcem ili drugom imovinom, odnosno transakcija za koje postoji osnov sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma.

(2) Mjere iz stava 1 ovog člana dužni su da preduzimaju privredna društva, pravna lica, preduzetnici i fizička lica koja obavljaju djelatnost (u daljem tekstu: obveznici), i to:

- 1) banke i druge kreditne institucije i filijale stranih banaka;
- 2) finansijske institucije;
- 3) pružaoci platnih usluga;
- 4) pošte;
- 5) društva za upravljanje investicionim fondovima i filijale stranih društava za upravljanje investicionim fondovima;
- 6) društva za upravljanje penzionim fondovima i filijale stranih društava za upravljanje penzionim fondovima;
- 7) berzanski posrednici i filijale stranih berzanskih posrednika;
- 8) pravna lica koja posjeduju dozvolu Komisije za hartije od vrijednosti za obavljanje kastodi i depozitarnih poslova, osim banaka;
- 9) društva za životno osiguranje i filijale stranih osiguravajućih društava za životno osiguranje;
- 10) društva za posredovanje i društva za zastupanje u osiguranju u dijelu koji se odnosi na životno osiguranje;
- 11) priređivači lutrijskih i posebnih igara na sreću;
- 12) mjenjačnice;
- 13) zalagaonice;
- 14) institucije za elektronski novac;
- 15) humanitarne, nevladine, vjerske i druge neprofitne organizacije;
- 16) sportske organizacije;
- 17) druga privredna društva, pravna lica, preduzetnici i fizička lica koja obavljaju djelatnost, odnosno poslove:
  - prodaje i kupovine potraživanja;
  - faktoringa i forfetinga;
  - revizije, ovlašćenog revizora, računovodstva i pružanja usluga poreskog savjetovanja;
  - pružanja usluga pri osnivanju pravnih lica i drugih privrednih društava, kao i poslovnih ili fiducijarnih usluga;
  - upravljanja imovinom za treća lica;
  - izdavanja platnih i kreditnih kartica i poslovanje tim karticama;
  - finansijskog lizinga;
  - investiranja, prometa i posredovanja u prometu nekretnina;
  - izvođenja građevinskih radova;
  - razrade građevinskih projekata;
  - prometa motornih vozila;
  - prometa plovnih i vazduhoplovnih objekata;
  - čuvanja u sefovima;
  - izdavanja garancija i drugih jemstava;
  - kreditiranja i kreditnog posredovanja;
  - davanje zajmova i posredovanja prilikom ugovaranja poslova davanja zajmova;

- marketinških i konsultantskih aktivnosti u vezi sa poslovanjem i ostalim upravljanjem;

- pružanja ugostiteljskih i turističkih usluga;
- otkupa i prometa sekundarnih sirovina;
- mrežne prodaje;
- organizovanja i sprovođenja licitacija, prometa umjetničkih predmeta, plemenitih metala i dragog kamenja i proizvoda od plemenitih metala i dragog kamenja, kao i prometa drugih roba, ako se plaćanje vrši u gotovom novcu u iznosu od najmanje 7.500 eura, u jednoj ili više međusobno povezanih transakcija.

(3) Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada) može propisom odrediti druge obveznike koji su dužni da preduzimaju mjere iz stava 1 ovog člana, ako obzirom na prirodu i način obavljanja djelatnosti ili posla postoji rizik od pranja novca ili finansiranja terorizma.

(4) Vlada može propisom odrediti obveznike koji nijesu dužni da preduzimaju mjere i radnje utvrđene ovim zakonom u određenom dijelu obavljanja posla ili djelatnosti, ako obavljaju određene finansijske djelatnosti povremeno i u ograničenom obimu i kod kojih postoji mali rizik od pranja novca i finansiranja terorizma.

Značenje izraza

Član 5

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

1) **teroristički akt** je akt određen Međunarodnom konvencijom o suzbijanju finansiranja terorizma;

2) **terorista** je lice koje samo ili sa drugim licima:

- s namjerom, neposredno ili posredno, izvrši ili pokuša da izvrši teroristički akt;
- podstrekava ili pomaže u izvršenju terorističkog akta;
- s namjerom ili saznanjem o namjeri drugog ili grupe lica da izvrši teroristički akt doprinese, odnosno doprinosi izvršavanju terorističkog akta;

3) **teroristička organizacija** je organizovana grupa lica koja:

- s namjerom, neposredno ili posredno, izvrši ili pokuša da izvrši teroristički akt;
- podstrekava ili pomaže u izvršenju terorističkog akta;
- s namjerom ili sa saznanjem o namjeri grupe lica da izvrši teroristički akt doprinese, odnosno doprinosi izvršavanju terorističkog akta;

4) **klijent** je pravno lice, fizičko lice, preduzetnik i drugo lice, odnosno sa njim izjednačeni subjekat koji vrši transakciju ili uspostavlja poslovni odnos sa obveznikom;

5) **drugo lice, odnosno sa njim izjednačeni subjekat** je lice koje udružuje ili će udruživati novac ili drugu imovinu za određenu namjenu;

6) **ovlašćeno lice, odnosno njegov zamjenik** je lice koje imenuje obveznik sa ovlašćenjima i odgovornostima za sprovođenje mjera i radnji koje se preduzimaju radi sprječavanja i otkrivanja pranja novca i finansiranja terorizma;

7) **kreditna institucija** je pravno lice koje obavlja poslove primanja novčanih depozita i drugih povratnih sredstava i odobravanja kredita za sopstveni račun;

8) **finansijska institucija** je pravno lice kojem je Centralna banka Crne Gore (u daljem tekstu: Centralna banka) izdala dozvolu, odnosno odobrenje za rad, a koje nije kreditna institucija;

9) **transakcija** je primanje, ulaganje, zamjena, čuvanje ili drugo raspolaganje novcem ili drugom imovinom;

10) **gotovinska transakcija** je svaka transakcija kod koje obveznik od klijenta primi gotov novac, odnosno klijentu preda gotov novac u posjed i na raspolaganje;

11) **sumnjiva transakcija** je svaka transakcija za koju se procijeni, na osnovu indikatora za prepoznavanje sumnjivih transakcija i klijenata utvrđenih ovim zakonom, podzakonskim aktima donijetim na osnovu ovog zakona i internim aktima obveznika, da u vezi sa transakcijom ili sa licem koje je obavlja postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili finansiranje terorizma;

12) **rizik od pranja novca i finansiranja terorizma** je rizik da će klijent iskoristiti finansijski sistem za pranje novca ili finansiranje terorizma, odnosno da će poslovni odnos, transakcija ili proizvod biti, posredno ili neposredno, korišćen za pranje novca ili finansiranje terorizma;

13) **korespondentni odnos** je odnos između domaće i strane kreditne institucije, koji nastaje otvaranjem računa strane kreditne ili druge institucije kod domaće kreditne institucije, odnosno ugovor koji domaća kreditna institucija zaključi sa stranom kreditnom ili drugom institucijom, sa ciljem da preko nje posluje sa inostranstvom;

14) **kvazi banka** je kreditna institucija, odnosno druga slična institucija koja je registrovana u državi u kojoj nije poslovno prisutna, ne obavlja djelatnost, nema poslovne prostorije, zaposlene, organe upravljanja, menadžment i koja nije povezana sa finansijskom grupom koja podliježe nadzoru radi otkrivanja i sprječavanja pranja novca ili finansiranja terorizma;

15) **imovina** su materijalna ili nematerijalna, pokretna ili nepokretna, fizički opipljiva ili neopipljiva sredstva i pravni akti i dokumenta ili instrumenti u bilo kom obliku, uključujući elektronski ili digitalni oblik, koji označavaju pravo svojine ili daju pravo na ostvarivanje interesa u tim sredstvima;

16) **poslovni odnos** je poslovni, profesionalni ili komercijalni odnos koji je u vezi sa profesionalnim aktivnostima obveznika i klijenata i za koji se u trenutku uspostavljanja očekuje da će biti trajnog karaktera;

17) **identifikacija klijenta** je postupak koji obuhvata:

- utvrđivanje identiteta klijenta, odnosno provjeru identiteta na osnovu vjerodostojnih, nezavisnih i objektivnih izvora;

- prikupljanje podataka o klijentu, odnosno provjeravanje prikupljenih podataka na osnovu vjerodostojnih, nezavisnih i objektivnih izvora;

18) **anonimno društvo** je strano pravno lice sa nepoznatim vlasnicima i /ili upravljačima;

19) **viši rukovodilac** je odgovorno lice kod obveznika koje je nadležno za upravljanje rizikom od pranja novca i finansiranja terorizma i koje posjeduje potrebno znanje o stepenu izloženosti obveznika riziku od pranja novca i finansiranja terorizma, a može biti i član borda direktora;

20) **finansijska grupa** je grupa koju čine:

- matično društvo sa sjedištem u Crnoj Gori, zavisna društva i društva u kojima ta društva imaju direktno ili indirektno učešće u kapitalu ili glasačkim pravima od najmanje 20% i uključuju se u godišnji konsolidovani finansijski iskaz u skladu sa zakonom;

- društva koja su međusobno povezana zajedničkim upravljanjem;

- pravna odnosno fizička lica koja imaju direktno ili indirektno učešće u kapitalu ili glasačkim pravima od najmanje 20% u pravnim licima iz finansijskog sektora;

21) **matično lice** je pravno ili fizičko lice koje u odnosu na zavisno lice ispunjava jedan od sljedećih uslova:

- ima većinu glasačkih prava u zavisnom društvu;

- akcionar je ili ima udio i ima pravo imenovanja ili opoziva većine članova odbora direktora, nadzornog odbora ili drugih organa upravljanja ili nadzora;

- ima direktno ili indirektno učešće u kapitalu ili glasačkim pravima od najmanje 20% u zavisnom društvu;

22) **društva povezana zajedničkim upravljanjem** su društva koja nijesu povezana u smislu matičnog i zavisnog društva, ali su povezana na jedan od sljedećih načina:

- društva su ravnopravna i spojena zajedničkim upravljanjem u skladu sa zaključenim ugovorom ili statutom;

- većina članova odbora direktora ili nadzornih odbora ili izvršnih direktora čine ista lica;

23) **finansijski sektor** je sektor koji čine jedno ili više pravnih lica, i to:

- kreditne institucije, finansijske institucije, društva za pomoćne usluge ili lizing društva;

- investiciona društva;

- društva za osiguranje i društva za reosiguranje i penziona osiguravajuća društva;

24) **lice** je domaće ili strano fizičko ili pravno lice;

25) **zastupnik u osiguranju** je pravno, odnosno fizičko lice koje ima dozvolu za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju, izdatu od Agencije za nadzor osiguranja;

26) **posrednik u osiguranju** je pravno lice koje ima dozvolu za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju, izdatu od Agencije za nadzor osiguranja;

27) **lica koja pružaju poslovne ili fiducijarne usluge** su pravna ili fizička lica koja obavljaju djelatnost pružanja usluga za treća lica, i to:

- osnivanje pravnih lica i drugih oblika pravnog organizovanja;

- obavljanje funkcija ili postavljanja drugog lica da obavlja funkciju direktora, sekretara društava ili slične funkcije u odnosu na druga pravna lica;

- pružanje usluga sjedišta, poslovne adrese i druge s tim povezane usluge;

- obavljanje funkcije ili omogućavanje drugom licu da obavlja funkciju povjerenika fonda ili sličnog pravnog subjekta stranog prava koji prima, upravlja ili dijeli imovinska sredstva za određenu namjenu, osim društva za upravljanje investicionim penzionim fondovima;

- korišćenje ili omogućavanje drugom licu korišćenje tuđih akcija radi ostvarenja prava glasa, osim društva čijim se finansijskim instrumentima trguje na berzi ili organizovanim tržištima na kojima se primjenjuju standardi Evropske unije ili međunarodni standardi koji zahtjevaju objavljivanje podataka.

II. OBAVEZE OBVEZNIKA

1. Mjere i radnje koje preduzimaju obveznici

Vrste mjera i radnji

Član 6

Obveznik je dužan da, prilikom obavljanja djelatnosti, izvršava mjere i radnje u skladu sa ovim zakonom, a naročito da:

1) identifikuje rizike i vrši procjenu rizika (u daljem tekstu: analiza rizika) i preduzima radnje za umanjene rizika od pranja novca i finansiranja terorizma;

2) utvrđuje identitet klijenta i vrši provjeru identiteta klijenta na osnovu vjerodostojnih, nezavisnih i objektivnih izvora i prati poslovanje klijenta (u daljem tekstu: utvrđivanje i provjera identiteta klijenta i praćenje poslovanja klijenta);

3) dostavlja informacije, podatke i dokumentaciju organu uprave nadležnom za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma (u daljem tekstu: organ uprave);

4) imenuje ovlašćeno lice za sprovođenje mjera otkrivanja i sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma i njegovog zamjenika i obezbjeđuje uslove za njihov rad;

5) organizuje redovno stručno osposobljavanje i usavršavanje zaposlenih;

6) sačini i redovno inovira listu indikatora za prepoznavanje sumnjivih klijenata i transakcija;

7) vodi evidenciju i obezbijedi zaštitu i čuvanje podataka i dokumentacije pribavljene u skladu sa ovim zakonom;

8) uspostavlja i prati sistem koji omogućava da u potpunosti i blagovremeno odgovori na zahtjeve organa uprave i nadležnih državnih organa u skladu sa zakonom;

9) sprovodi mjere otkrivanja i sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma u poslovnim jedinicama i društvima u većinskom vlasništvu obveznika u stranim državama.

Analiza rizika

Član 7

(1) Obveznik je dužan da, u roku od 60 dana od dana osnivanja, izradi analizu rizika kojom utvrđuje procjenu rizičnosti pojedinog klijenta, grupe klijenata, države ili geografskog područja, poslovnog odnosa, transakcije ili proizvoda u vezi mogućnosti zloupotrebe u svrhe pranja novca ili finansiranja terorizma i da je redovno ažurira i čuva u skladu sa ovim zakonom.

(2) Obveznik je dužan da na osnovu analize rizika preduzme odgovarajuće radnje za umanjenje utvrđenog rizika od pranja novca i finansiranja terorizma.

(3) Analizu rizika obveznik priprema na osnovu smjernica o analizi rizika koje utvrđuju nadležni organi iz člana 94 ovog zakona, u skladu sa propisom koji donosi organ državne uprave nadležan za poslove finansija (u daljem tekstu: Ministarstvo).

(4) Propisom iz stava 3 ovog člana utvrđuju se bliži kriterijumi za izradu smjernica, primjereno veličini i sastavu obveznika, obimu i vrsti poslova, kategoriji klijenta, vrsti proizvoda, načinu komunikacije sa klijentima (upotreba tehnoloških sredstava - interneta, bankomata i sličnih sredstava) i drugim elementima od značaja za procjenu rizika od pranja novca i finansiranja terorizma.

(5) Ako ne postoji rizik od pranja novca i finansiranja terorizma obveznik može svrstati klijenta, grupu klijenta, poslovni odnos, proizvod ili transakciju u kategoriju sa neznatnim rizikom, u skladu sa propisom iz stava 3 ovog člana.

(6) Stručne osnove za izradu propisa iz stava 3 ovog člana priprema organ uprave, uz pribavljeno mišljenje nadležnih organa iz člana 94 ovog zakona.

Mjere utvrđivanja i provjere identiteta klijenta i praćenje poslovanja klijenta

Član 8

(1) Obveznik je dužan da sprovodi mjere utvrđivanja i provjere identiteta klijenta i praćenja poslovanja klijenta, a naročito da:

1) utvrdi i provjeri identitet klijenta na osnovu dokumenata, podataka i informacija iz vjerodostojnih, nezavisnih i objektivnih izvora;

2) utvrdi stvarnog vlasnika klijenta i provjeri njegov identitet u slučajevima propisanim ovim zakonom;

3) pribavi podatke o cilju i prirodi poslovnog odnosa ili svrsi transakcije i druge podatke u skladu sa ovim zakonom;

4) redovno prati poslovne aktivnosti koje klijent preuzima kod obveznika i provjerava njihovu usklađenost sa prirodom poslovnog odnosa i uobičajenim obimom i vrstom poslovanja klijenta.

(2) Obveznik iz člana 4 stav 2 tač. 9 i 10 ovog zakona dužan je da, prilikom zaključivanja ugovora o životnom osiguranju, izvrši identifikaciju korisnika po polisi životnog osiguranja, i to ako je:

1) kao korisnik imenovano fizičko, odnosno pravno lice – uzimanjem podataka o imenu, odnosno nazivu korisnika;

2) korisnik određen po karakteristikama, klasi ili na drugi način – pribavljanjem informacija o tom korisniku, u mjeri dovoljnoj za utvrđivanje identiteta korisnika u vrijeme isplate.

(3) Provjera identiteta korisnika iz stava 2 ovog člana vrši se u vrijeme isplate.

(4) Kod prenosa prava iz polise na treće lice, dijelom ili u cjelosti, obveznik je dužan da identifikuje novog korisnika u vrijeme izvršenja prenosa prava.

(5) Obveznik je dužan da u svojim internim aktima utvrdi postupke za sprovođenje mjera iz st. 1 i 2 ovog člana.

Slučajevi u kojima se sprovode mjere utvrđivanja i provjere identiteta klijenta i praćenje poslovanja klijenta

Član 9

(1) Mjere iz člana 8 ovog zakona obveznik je dužan da sprovodi naročito:

1) prilikom uspostavljanja poslovnog odnosa sa klijentom;

2) prilikom jedne ili više povezanih transakcija u vrijednosti od 15.000 eura ili više;

3) kada postoji sumnja u tačnost ili vjerodostojnost pribavljenih podataka o identitetu klijenta;

4) kada u vezi transakcije ili klijenta postoji osnov sumnje da se radi o pranju novca i finansiranju terorizma;

5) prema fizičkim i pravnim licima koja trguju robom, prilikom izvršenja gotovinskih transakcija u visini od 7.500 eura ili više, bez obzira da li je transakcija izvršena u jednoj ili više međusobno povezanih transakcija.

(2) Obveznik je dužan da mjere iz člana 8 ovog zakona primjenjuje i na klijente sa kojima već ima uspostavljene poslovne odnose (postojeći klijenti) i pribavi sve podatke u skladu sa ovim zakonom.

(3) Priređivač posebnih igara na sreću dužan je da prilikom transakcije u iznosu od najmanje 2.000 eura provjeri identitet klijenta i pribavi podatke iz člana 79 tačka 5 ovog zakona.

(4) Uspostavljanjem poslovnog odnosa, u smislu ovog zakona, smatra se i:

1) registracija klijenta za učešće u sistemu priređivanja igara na sreću kod priređivača koji priređuju igre na sreću putem interneta ili drugih sredstava komunikacije na daljinu;

2) pristupanje klijenta pravilima upravljanja uzajamnim fondom kod društva za upravljanje.

Utvrđivanje i provjera identiteta klijenta prije uspostavljanja poslovnog odnosa

Član 10

(1) Obveznik je dužan da mjere iz člana 8 stav 1 tač. 1, 2 i 3 ovog zakona sprovede prije uspostavljanja poslovnog odnosa sa klijentom.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, obveznik može mjere provjere identiteta klijenta iz člana 8 stav 1 tač. 1 i 2 ovog zakona da sprovede i u toku uspostavljanja poslovnog odnosa sa klijentom, ako je po ocjeni obveznika to neophodno i ako postoji neznatan rizik od pranja novca ili finansiranja terorizma.

(3) Obveznik iz člana 4 stav 2 tač. 9 i 10 ovog zakona može, prilikom zaključivanja ugovora o životnom osiguranju, da izvrši provjeru identiteta korisnika iz ugovora o osiguranju i nakon zaključenja ugovora o osiguranju, a najkasnije kada korisnik prema polisi osiguranja može da ostvari svoja prava.

(4) Ako obveznik ne može da izvrši mjere iz stava 1 ovog člana, poslovni odnos se ne smije uspostaviti, a ukoliko je poslovni odnos uspostavljen, obveznik je dužan da taj poslovni odnos raskine.

Utvrđivanje i provjera identiteta klijenta prilikom izvršenja transakcije

Član 11

(1) Prilikom izvršenja transakcija iz člana 9 stav 1 tačka 2 ovog zakona obveznik je dužan da sprovede mjere iz člana 8 stav 1 tač. 1, 2 i 3 ovog zakona prije izvršenja transakcije.

(2) Ako obveznik ne može da sprovede mjere iz stava 1 ovog člana, transakcija se ne smije izvršiti.

Odbijanje uspostavljanja poslovnog odnosa i izvršenja transakcije

Član 12

Obveznik koji ne može da izvrši mjere iz člana 8 stav 1 tač. 1, 2 i 3 ovog zakona dužan je da odbije uspostavljanje poslovnog odnosa i izvršenje transakcije, odnosno dužan je da postupi u skladu sa članom 10 stav 4 i članom 11 stav 2 ovog zakona i na osnovu do tada prikupljenih informacija i podataka o klijentu i/ili transakciji, može da pripremi izvještaj o sumnjivom klijentu ili transakciji i dostavi organu uprave u skladu sa članom 41 ovog zakona.

Izuzeci od primjene mjera provjere i praćenja klijenata

Član 13

(1) Osiguravajuća društva koja obavljaju poslove životnog osiguranja i filijale stranih osiguravajućih društava koje imaju dozvolu za obavljanje poslova životnog osiguranja u Crnoj Gori, osnivači, upravljači penzionih fondova i pravna i fizička lica koja obavljaju poslove zastupanja i posredovanja u osiguranju u slučaju zaključivanja ugovora o životnom osiguranju nijesu dužni da sprovode mjere provjere i praćenja klijenta prilikom:

1) zaključivanja ugovora o životnom osiguranju kod kojih pojedinačna rata premije ili više rata premije osiguranja, koje treba platiti u jednoj kalendarskoj godini, ukupno ne prelazi iznos od 1.000 eura ili ako plaćanje jednokratne premije ne prelazi iznos od 2.500 eura;

2) zaključivanja poslova penzijskog osiguranja pod uslovom da se radi o:
- osiguranju u okviru kojeg nije moguće prenijeti polisu osiguranja na treće lice ili je koristiti kao obezbjeđenje za uzimanje kredita ili pozajmice;

- zaključivanju kolektivnog osiguranja koje obezbeđuje pravo na penziju.

(2) Institucije za elektronski novac i njihovi ogranci nijesu dužne da sprovode mjere provjere i praćenja klijenta prilikom:

1) izdavanja elektronskog novca, ako jednokratni iznos uplate izvršene za izdavanje tog novca na elektronskom nosiocu podataka, na koji nije moguće ponovno uložiti novac, ne prelazi iznos od 150 eura;

2) izdavanja i poslovanja elektronskim novcem, ako je ukupan iznos izvršenih uplata sačuvan na elektronskom nosiocu podataka, na kojem je moguće podatke ponovo uložiti, a koji u tekućoj kalendarskoj godini ne prelazi iznos od 2.500 eura osim ako imalac elektronskog novca u odnosnoj kalendarskoj godini unovči iznos od najmanje 1.000 eura.

(3) Odredbe st. 1 i 2 ovog člana ne odnose se na slučajeve kada u vezi sa transakcijom ili klijentom postoji osnov sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma.

2. Sprovođenje mjera utvrđivanja i provjere identiteta klijenta

Utvrđivanje i provjera identiteta fizičkog lica i ovlašćenog lica

Član 14

(1) Identitet klijenta koji je fizičko lice, odnosno njegov zakonski zastupnik, preduzetnik ili fizičko lice koje obavlja djelatnost, obveznik utvrđuje i provjerava uvidom u ličnu ispravu uz njegovo prisustvo i pribavlja podatke iz člana 79 tačka 4 ovog zakona, a ako se iz lične isprave ne mogu utvrditi propisani podaci, ti podaci se pribavljaju iz druge važeće javne isprave koju klijent podnese.

(2) Identitet klijenta iz stava 1 ovog člana može se utvrditi i na osnovu kvalifikovane elektronske potvrde klijenta, koju je izdao davalac usluga sertifikovanja u skladu sa propisima i prilikom tog utvrđivanja identiteta obveznik upisuje podatke o klijentu iz kvalifikovane elektronske potvrde u evidenciju podataka iz člana 78 ovog zakona.

(3) Podaci koji se ne mogu pribaviti iz kvalifikovane elektronske potvrde u skladu sa stavom 2 ovog člana, pribavljaju se iz kopije lične isprave koju klijent dostavlja obvezniku u pisanom ili elektronskom obliku, a ako na taj način nije moguće pribaviti sve propisane podatke, nedostajući podaci se pribavljaju neposredno od klijenta.

(4) Davalac usluga sertifikovanja iz stava 2 ovog člana, koji je klijentu izdao kvalifikovanu elektronsku potvrdu, dužan je da na zahtjev obvezniku, bez odlaganja, dostavi podatke o načinu na koji je utvrdio i provjerio identitet klijenta koji je imalac kvalifikovane elektronske potvrde.

(5) Obveznik je dužan da u postupku utvrđivanja identiteta klijenta iz stava 1 ovog člana pribavi fotokopiju lične isprave (npr. lične karte, pasoša, vozačke dozvole ili drugog dokumenta koji sadrži fotografiju lica čiji identitet obveznik utvrđuje ili provjerava), na kojoj upisuje datum, vrijeme i ime lica koje je izvršilo uvid i koju čuva u skladu sa ovim zakonom.

(6) Utvrđivanje i provjera identiteta klijenta korišćenjem kvalifikovane elektronske potvrde nije dozvoljena:

1) prilikom otvaranja računa kod obveznika iz člana 4 stav 2 tač. 1 i 2 ovog zakona, osim kod otvaranja privremenog računa za uplatu osnivačkog kapitala;

2) ako postoji sumnja da je kvalifikovana elektronska potvrda zloupotrijebljena, odnosno ako obveznik utvrdi da su se izmijenile okolnosti koje su od bitnog značaja na valjanost potvrde.

(7) Ako ovlašćeno lice zasniva poslovni odnos ili obavlja transakciju u ime klijenta, fizičkog lica, odnosno njegovog zakonskog zastupnika, preduzetnika ili fizičkog lica koje obavlja djelatnost, obveznik je dužan da:

1) utvrdi i provjeri identitet ovlašćenog lica uvidom u ličnu ispravu uz njegovo prisustvo i pribavi podatke iz člana 79 tačka 3 ovog zakona;

2) utvrdi i provjeri identitet klijenta, u čije ime nastupa ovlašćeno lice, i pribavi podatke iz člana 79 tačka 4 ovog zakona iz pisanog ovlašćenja u originalu ili kopije ovjerene u skladu sa zakonom.

(8) Ako obveznik prilikom utvrđivanja i provjere identiteta ovlašćenog lica posumnja u istinitost dobijenih podataka, dužan je da pribavi i njegovu pisanu izjavu o istinitosti tih podataka.

(9) Ako obveznik prilikom utvrđivanja i provjere identiteta zastupnika fizičkog lica, odnosno klijenta posumnja u istinitost pribavljenih podataka ili vjerodostojnost isprava i druge poslovne dokumentacije iz koje su pribavljeni podaci, dužan je da traži pisanu izjavu zastupnika odnosno klijenta o istinitosti tih podataka.

Utvrđivanje i provjera identiteta pravnog lica

Član 15

(1) Obveznik utvrđuje i provjerava identitet klijenta koji je pravno lice i pribavlja podatke iz člana 79 tačka 1 ovog zakona uvidom u original ili ovjerenu kopiju isprave iz Centralnog registra privrednih subjekata (u daljem tekstu: CRPS) ili drugog odgovarajućeg javnog registra, koju u ime pravnog lica zastupnik podnese.

(2) Isprava iz stava 1 ovog člana ne smije biti starija od tri mjeseca od dana izdavanja.

(3) Obveznik može utvrditi i provjeriti identitet pravnog lica i pribaviti podatke iz člana 79 tačka 1 ovog zakona i uvidom u CRPS ili drugi odgovarajući javni registar.

(4) Na izvodu iz registra iz stava 3 ovog člana obveznik označava datum i vrijeme i ime lica koje je izvršilo uvid.

(5) Podatke iz člana 79 tač. 2, 6 i 9 do 13 ovog zakona obveznik pribavlja uvidom u originale ili ovjerene kopije isprava i druge poslovne dokumentacije, a ako uvidom u isprave i dokumentaciju nije moguće utvrditi podatke, ti podaci se pribavljaju neposredno od zastupnika ili ovlašćenog lica.

(6) Original ili ovjerenu kopiju isprave obveznik zadržava u svojoj dokumentaciji.

(7) Ako obveznik prilikom utvrđivanja i provjere identiteta pravnog lica posumnja u istinitost dobijenih podataka ili vjerodostojnost isprava i druge poslovne dokumentacije iz koje su uzeti podaci, dužan je da od zastupnika ili ovlašćenog lica prije uspostavljanja poslovnog odnosa ili izvršenja transakcije pribavi i pisanu izjavu o istinitosti tih podataka.

(8) Ako je klijent strano pravno lice, koje obavlja djelatnost u Crnoj Gori preko svoje poslovne jedinice, obveznik utvrđuje i provjerava identitet stranog pravnog lica i njegove poslovne jedinice.

Utvrđivanje i provjera identiteta zastupnika pravnog lica

Član 16

(1) Obveznik utvrđuje i provjerava identitet zastupnika pravnog lica i pribavlja podatke iz člana 79 tačka 2 ovog zakona uvidom u ličnu ispravu zastupnika uz njegovo prisustvo, a ako se uvidom u ličnu ispravu ne mogu utvrditi svi propisani podaci, ti podaci se pribavljaju iz druge javne isprave, koju podnese zastupnik, odnosno ovlašćeno lice.

(2) Ako obveznik prilikom utvrđivanja i provjere identiteta zastupnika pravnog lica posumnja u istinitost dobijenih podataka, dužan je da traži i njegovu pisanu izjavu o istinitosti tih podataka.

(3) Obveznik je dužan da u postupku utvrđivanja identiteta zastupnika pravnog lica pribavi fotokopiju lične isprave tog lica u skladu sa članom 14 stav 5 ovog zakona.

Utvrđivanje i provjera identiteta ovlašćenog lica pravnog lica

Član 17

(1) Ako u ime zastupnika poslovni odnos za pravno lice zasniva ili transakciju obavlja ovlašćeno lice, obveznik utvrđuje i provjerava identitet tog ovlašćenog lica i pribavlja podatke iz člana 79 tačka 2 ovog zakona uvidom u ličnu ispravu ovlašćenog lica i uz njegovo prisustvo.

(2) Ako iz lične isprave ovlašćenog lica nije moguće utvrditi sve propisane podatke, ti podaci se pribavljaju iz druge javne isprave, koju podnese ovlašćeno lice.

(3) Podatke iz stava 1 ovog člana o zastupniku, u čije ime nastupa ovlašćeno lice, obveznik pribavlja iz pisanog ovlašćenja u originalu izdate od zastupnika ili njegove kopije ovjerene u skladu sa zakonom.

(4) Ako obveznik prilikom utvrđivanja i provjere identiteta zastupnika i ovlašćenog lica koji nastupa u ime zastupnika posumnja u istinitost dobijenih podataka, dužan je da pribavi i njihove pisane izjave.

(5) Obveznik je dužan da u postupku utvrđivanja identiteta zastupnika pravnog lica i ovlašćenog lica pribavi fotokopiju lične isprave tog lica u skladu sa članom 14 stav 5 ovog zakona.

Utvrđivanje i provjera identiteta drugog lica odnosno sa njima izjednačenog subjekta

Član 18

(1) Ako je klijent drugo lice, odnosno sa njim izjednačeni subjekat, obveznik je dužan da:

- 1) utvrdi i provjeri identitet njegovog zastupnika;
- 2) pribavi pisano ovlašćenje za zastupanje;
- 3) pribavi podatke iz člana 79 tačka 2 ovog zakona.

(2) Obveznik je dužan da utvrdi i provjeri identitet zastupnika iz stava 1 tačka 1 ovog člana i pribavi podatke iz člana 79 tač. 2 i 15 ovog zakona uvidom u ličnu ispravu zastupnika uz njegovo prisustvo, a ako se uvidom u ličnu ispravu ne mogu utvrditi svi propisani podaci, ti podaci se pribavljaju iz druge javne isprave, koju podnese zastupnik, odnosno ovlašćeno lice.

(3) Ako obveznik prilikom utvrđivanja i provjere identiteta zastupnika klijenta iz stava 1 ovog člana posumnja u istinitost dobijenih podataka ili vjerodostojnost isprava i druge poslovne dokumentacije iz koje su uzeti podaci, dužan je da od zastupnika klijenta pribavi pisanu izjavu.

Posebni slučajevi utvrđivanja i provjere identiteta klijenta

Član 19

(1) Obveznik je dužan da identitet klijenta, u skladu sa ovim zakonom, utvrdi, odnosno provjeri naročito:

- 1) prilikom ulaska klijenta u prostorije u kojima se priređuju posebne igre na sreću;
- 2) prilikom svakog prilaska sefu zakupca ili njegovog zastupnika, odnosno lica koje on ovlasti.

(2) Prilikom utvrđivanja i provjere identiteta klijenta u skladu sa stavom 1 ovog člana, priređivač igara na sreću ili obveznik, koji obavlja djelatnost čuvanja u sefovima, pribavlja podatke iz člana 79 tač. 5 i 7 ovog zakona.

(3) Obveznik je dužan da u postupku utvrđivanja identiteta klijenta iz stava 1 ovog člana pribavi fotokopiju lične isprave tog lica u skladu sa članom 14 stav 5 ovog zakona.

3. Utvrđivanje stvarnog vlasnika

Stvarni vlasnik

Član 20

(1) Stvarni vlasnik je fizičko lice koje ima u svojini ili kontroliše klijenta, odnosno fizičko lice u čije ime se vrši transakcija ili uspostavlja poslovni odnos, kao i lice koje vrši stvarnu kontrolu nad pravnim licem ili pravnim poslom.

(2) Stvarnim vlasnikom privrednog društva, odnosno pravnog lica, u smislu ovog zakona, smatra se fizičko lice koje:

1) je posredno ili neposredno, imalac najmanje 25% učešća akcija, prava glasa ili drugih prava, na osnovu kojih učestvuje u upravljanju, odnosno učestvuje u kapitalu sa više od 25% udjela ili ima odlučujući uticaj u upravljanju imovinom privrednog društva, odnosno pravnog lica;

2) privrednom društvu, odnosno pravnom licu posredno obezbijedi ili obezbjeđuje sredstva i po tom osnovu ima pravo da odlučujuće utiče na donošenje odluka organa upravljanja privrednim društvom, odnosno pravnim licem prilikom odlučivanja o finansiranju i poslovanju.

(3) Stvarnim vlasnikom lica stranog prava ili drugog oblika pravnog organizovanja (trust, fond ili slično) koji prima, upravlja ili vrši raspodjelu imovinskih sredstava za određene namjene, u smislu ovog zakona, smatra se fizičko lice koje:

1) posredno ili neposredno raspoložuje sa najmanje 25% imovine pravnog lica ili sličnog subjekta stranog prava;

2) je određeno ili određivo kao korisnik najmanje 25% prihoda od imovine kojom se upravlja.

Utvrđivanje stvarnog vlasnika pravnog lica ili stranog pravnog lica

Član 21

(1) Obveznik je dužan da utvrdi stvarnog vlasnika pravnog lica ili stranog pravnog lica pribavljanjem podataka iz člana 79 tačka 14 ovog zakona.

(2) Podatke iz stava 1 ovog člana obveznik pribavlja uvidom u originale ili ovjerenu kopiju dokumentacije iz CRPS-a ili drugog odgovarajućeg javnog registra, koja ne smije biti starija od tri mjeseca od dana izdavanja ili ih pribavlja uvidom u CRPS ili drugi javni registar u skladu sa članom 15 stav 4 ovog zakona.

(3) Ako obveznik ne može da pribavi sve podatke o stvarnom vlasniku pravnog lica ili stranog pravnog lica u skladu sa stavom 2 ovog člana, te podatke pribavlja uvidom u original ili ovjerenu kopiju isprave ili druge poslovne dokumentacije koju mu dostavi zastupnik ili ovlašćeno lice klijenta pravnog lica.

(4) Ako obveznik ne može da pribavi sve podatke o stvarnom vlasniku pravnog lica ili stranog pravnog lica u skladu sa stavom 3 ovog člana, te podatke je dužan da pribavi iz pisane izjave zastupnika ili ovlašćenog lica.

(5) Podatke o stvarnom vlasniku pravnog lica ili stranog pravnog lica obveznik provjerava u mjeri kojom se obezbjeđuje potpun i jasan uvid u stvarno vlasništvo i organ upravljanja klijenta u skladu sa procjenom stepena rizika.

(6) Obveznik je dužan da u postupku utvrđivanja identiteta stvarnog vlasnika pravnog lica ili stranog pravnog lica pribavi fotokopiju lične isprave tog lica u skladu sa članom 14 stav 5 ovog zakona.

Utvrđivanje i provjera identiteta klijenta preko trećeg lica

Član 22

(1) Obveznik može, pod uslovima propisanim ovim zakonom, prilikom uspostavljanja poslovnog odnosa sa klijentom povjeriti sprovođenje mjera iz člana 8 stav 1 tač. 1, 2 i 3 ovog zakona trećem licu koje ispunjava uslove propisane ovim zakonom.

(2) Treće lice može biti obveznik iz člana 4 stav 2 tač. 1, 5, 6, 7 i 10 ovog zakona.

(3) Obveznik ne smije prihvatiti izvršene mjere iz člana 8 stav 1 tač. 1, 2 i 3 ovog zakona, od strane trećeg lica ako je to lice utvrdilo i provjerilo identitet klijenta bez njegovog prisustva.

(4) Obveznik je odgovoran za pravilno utvrđivanje i provjeru identiteta klijenta izvršeno preko trećeg lica.

Zabrana povjeravanja utvrđivanja i provjere identiteta klijenta preko trećeg lica

Član 23

(1) Obveznik ne smije povjeriti vršenje mjera utvrđivanja i provjere identiteta klijenta trećem licu, ako je klijent kvazi banka ili anonimno društvo.

(2) Obveznik ne smije povjeriti vršenje mjera utvrđivanja i provjere identiteta klijenta trećem licu iz države koja je na listi država koje ne primenjuju standarde u oblasti sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma.

(3) Listu država koje ne primenjuju standarde iz stava 2 ovog člana organ uprave objavljuje na svojoj internet stranici, na osnovu podataka međunarodnih organizacija.

Pribavljanje podataka i dokumentacije od trećeg lica

Član 24

(1) Treće lice koje, u skladu sa članom 22 ovog zakona, izvrši utvrđivanje i provjeru identiteta klijenta dužno je da obvezniku dostavi pribavljene podatke i dokumentaciju o klijentu.

(2) Ako obveznik posumnja u ispravnost sprovedenog postupka utvrđivanja i provjere identiteta klijenta ili u istinitost pribavljenih podataka o klijentu, zahtjevaće od trećeg lica da dostavi pisanu izjavu o vjerodostojnosti izvršenog utvrđivanja i provjere identiteta klijenta ili pribavljenih podataka o klijentu.

Obaveze trećeg lica

Član 25

Treće lice iz člana 22 ovog zakona dužno je da:

- 1) na zahtjev obvezniku, bez odlaganja, dostavi kopije isprava i druge dokumentacije na osnovu kojih je izvršilo utvrđivanje i provjeru identiteta klijenta i pribavilo podatke i dokumentaciju;
- 2) dostavi organu uprave podatke iz člana 79 ovog zakona, kada u vezi sa transakcijom (bez obzira na iznos i vrstu) ili klijentom, postoji osnov sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma;
- 3) pribavljene kopije isprava i dokumentacije čuva u skladu sa ovim zakonom.

4. Pribavljanje podataka o klijentu, poslovnom odnosu, proizvodu, transakciji, praćenje poslovnih aktivnosti i ponovna godišnja kontrola

Pribavljanje podataka o klijentu, poslovnom odnosu, proizvodu i transakciji

Član 26

- (1) Obveznik je dužan da, prilikom utvrđivanja i provjere identiteta klijenta u slučaju iz člana 9 stav 1 tačka 1 ovog zakona, pribavi podatke i vodi evidenciju podataka iz člana 79 tač. 1, 2, 4, 6, 7 i 14 ovog zakona.
- (2) Obveznik je dužan da, prilikom utvrđivanja i provjere identiteta klijenta i praćenja poslovanja klijenta u slučaju iz člana 9 stav 1 tačka 2 ovog zakona, pribavi podatke i vodi evidenciju podataka iz člana 79 tač. 1 do 4, tač. 7 do 11 i tačke 13 ovog zakona.
- (3) Obveznik je dužan da, prilikom utvrđivanja i provjere identiteta klijenta i praćenja poslovanja klijenta u slučaju iz člana 9 stav 1 tač. 3 i 4 ovog zakona, pribavi podatke i vodi evidenciju podataka iz člana 79 ovog zakona.

Praćenje poslovnih aktivnosti

Član 27

- (1) Obveznik je dužan da sprovodi mjere praćenja poslovnih aktivnosti klijenta, koje obuhvataju i izvore sredstava kojima klijent posluje.
- (2) Mjere iz stava 1 ovog člana, naročito obuhvataju:
  - 1) provjeru usaglašenosti poslovanja klijenta sa prirodom i namjenom ugovornog odnosa;
  - 2) praćenje i provjeru usaglašenosti poslovanja klijenta sa njegovim uobičajenim obimom poslovanja;
  - 3) praćenje i uredno ažuriranje isprava i podataka o klijentu, koje obuhvata vršenje ponovne godišnje kontrole klijenta u slučajevima iz člana 28 ovog zakona.
- (3) Obveznik je dužan da obezbijedi i prilagodi dinamiku sprovođenja mjera iz stava 1 ovog člana, riziku od pranja novca ili finansiranja terorizma, kojem je obveznik izložen prilikom obavljanja pojedinog posla, odnosno u poslovanju sa klijentom.

Ponovna godišnja kontrola

Član 28

(1) Ako strano pravno lice obavlja kod obveznika transakcije iz člana 9 stav 1 ovog zakona, obveznik je dužan da, pored praćenja poslovnih aktivnosti iz člana 27 ovog zakona, najmanje jednom godišnje, a najkasnije nakon isteka jedne godine od posljednje kontrole klijenta, izvrši ponovnu godišnju kontrolu stranog pravnog lica.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, obveznik je dužan da najmanje jednom godišnje, a najkasnije nakon isteka jedne godine od posljednje kontrole klijenta, izvrši ponovnu kontrolu i ako je klijent, koji obavlja transakcije iz člana 9 stav 1 ovog zakona, pravno lice sa sjedištem u Crnoj Gori, ako je u tom pravnom licu učešće stranog kapitala najmanje 25%.

(3) Ponovna kontrola klijenta iz st. 1 i 2 ovog člana obuhvata:

- 1) pribavljanje, odnosno provjeru podataka o nazivu, adresi i sjedištu klijenta;
- 2) pribavljanje podataka o imenu i prebivalištu ili boravištu zastupnika;
- 3) pribavljanje podataka o stvarnom vlasniku;
- 4) pribavljanje ovlašćenja iz člana 17 stav 3 ovog zakona.

(4) Ako poslovna jedinica stranog pravnog lica obavlja transakcije iz člana 9 stav 1 ovog zakona u ime i za račun stranog pravnog lica, obveznik prilikom ponovne kontrole stranog pravnog lica, pored podataka iz stava 3 ovog člana, pribavlja i:

- 1) podatke o adresi i sjedištu poslovne jedinice stranog pravnog lica;
- 2) podatke o imenu i prebivalištu zastupnika poslovne jedinice stranog pravnog

lica.

(5) Podatke iz stava 3 tač. 1, 2 i 3 ovog člana obveznik pribavlja uvidom u original ili ovjerenu kopiju dokumentacije iz CRPS ili drugog odgovarajućeg javnog registra, koja ne smije biti starija od tri mjeseca od dana izdavanja, odnosno uvidom u CRPS ili drugi odgovarajući javni registar.

(6) Ako uvidom u dokumentaciju nije moguće pribaviti sve propisane podatke, ti podaci pribavljaju se iz originala ili ovjerene kopije isprava i druge poslovne dokumentacije, koje na zahtjev obveznika dostavi pravno lice ili neposredno iz pisane izjave zastupnika pravnog lica iz st. 1 ili 2 ovog člana.

(7) Izuzetno od st. 1 do 5 ovog člana, obveznik nije dužan da vrši ponovnu kontrolu stranog pravnog lica ako to lice pripada kategoriji iz člana 37 stav 2 ovog zakona.

5. Posebni oblici provjere i praćenja poslovanja klijenta

Vrste posebnih oblika provjere i praćenja poslovanja klijenta

Član 29

Posebni oblici provjere i praćenja poslovanja klijenta, u smislu ovog zakona, su:

- 1) produbljena provjera i praćenje poslovanja klijenta;
- 2) pojednostavljena provjera i praćenje poslovanja klijenta.

Produbljena provjera klijenta i praćenje poslovanja klijenta

Član 30

(1) Obveznik je dužan da preduzima mjere produbljene provjere i praćenje poslovanja klijenata, u sljedećim slučajevima:

1) prilikom zaključivanja korespondentnog odnosa sa bankom ili drugom kreditnom institucijom koja ima sjedište izvan Evropske unije ili se ne nalazi na listi država koje primjenjuju međunarodne standarde u oblasti sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma koji su na nivou standarda Evropske unije ili viši;

2) zaključivanja poslovnog odnosa ili sprovođenja transakcije iz člana 9 stav 1 tačka 2 ovog zakona sa klijentom koji je politički eksponirano lice ili je stvarni vlasnik klijenta politički eksponirano lice;

3) kod neuobičajenih transakcija;

4) elektronskog prenosa novca;

5) primjene nove tehnologije.

(2) Listu država koje primjenjuju standarde u oblasti sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma organ uprave objavljuje na svojoj internet stranici, na osnovu podataka međunarodnih organizacija.

(3) Obveznik je dužan da mjere produbljene provjere klijenta, na osnovu faktora visokog rizika, sprovede i u svim drugim slučajevima kada, u skladu sa članom 7 ovog zakona, procijeni da zbog prirode poslovnog odnosa, oblika i načina izvršenja transakcije, poslovnog profila klijenta ili drugih okolnosti povezanih sa klijentom postoji ili bi mogao postojati visok rizik od pranja novca ili finansiranja terorizma.

(4) Faktore visokog rizika od pranja novca i finansiranja terorizma iz stava 3 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Korespondentni bankarski odnosi sa kreditnim institucijama drugih država

Član 31

(1) Prilikom uspostavljanja korespondentnog odnosa sa bankom ili drugom kreditnom institucijom koja ima sjedište izvan Evropske unije ili se ne nalazi na listi država koje primjenjuju međunarodne standarde u oblasti sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma koji su na nivou standarda Evropske unije ili viši, obveznik je dužan da, pored mjera iz člana 10 ovog zakona, dodatno pribavi podatke, informacije i dokumentaciju:

1) o datumu izdavanja dozvole za obavljanje bankarskih usluga i naziv i sjedište nadležnog organa koji je izdao dozvolu;

2) o internim postupcima koji se sprovode radi otkrivanja i sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma, a naročito postupcima provjere klijenta, utvrđivanja stvarnih vlasnika, saopštavanja podataka o sumnjivim transakcijama i klijentima, nadležnim organima, vođenju evidencija, internim kontrolama i drugim postupcima, koje je banka, odnosno druga kreditna institucija utvrdila u vezi sa sprječavanjem i otkrivanjem pranja novca i finansiranja terorizma;

3) o ocjeni interne kontrole o sprovođenju mjera za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma kod korespondentne banke ili druge kreditne institucije;

4) o pravnom, odnosno institucionalnom uređenju u oblasti otkrivanja i sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma koji se primjenjuje u drugoj državi u kojoj ima sjedište, odnosno u kojoj je registrovana banka, odnosno druga kreditna institucija;

5) pisanu izjavu koju izdaje banka ili druga kreditna institucija u državi u kojoj ima sjedište, odnosno u kojoj je registrovana da je, u skladu sa zakonima te države, dužna da primjenjuje odgovarajuće propise u oblasti otkrivanja i sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma, uključujući informaciju da li je pod istragom u vezi pranja novca i finansiranja terorizma ili su prema njoj preduzete mjere od strane nadležnih organa;

6) pisanu izjavu da banka, odnosno druga kreditna institucija ne posluje kao kvazi banka;

7) pisanu izjavu da banka ili druga kreditna institucija nema uspostavljene, odnosno da ne uspostavlja poslovne odnose ili vrši transakcije sa kvazi bankama;

8) pisanu saglasnost višeg rukovodioca obveznika za uspostavljanje poslovnog odnosa sa klijentom datu prije uspostavljanja tog odnosa;

9) pisanu izjavu da je banka ili druga kreditna institucija, u odnosu na posrednički račun, potvrdila identitet i izvršila kontinuiranu proceduru sa klijentom koji ima direktan pristup računu korespodenta i da je u mogućnosti da obezbijedi odgovarajuće podatke iz procedure sa klijentom.

(2) Obveznik je dužan da mjere produbljene provjere klijenta iz stava 1 ovog člana primijeni i prilikom uspostavljanja korenspondentskog odnosa sa bankom ili kreditnom institucijom koja se nalazi na listi država koje primjenjuju međunarodne standarde u oblasti sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma koji su na nivou standarada Evropske unije ili viši, kada procijeni da postoji visok rizik od pranja novca ili finansiranja terorizma.

(3) Podatke iz stava 1 ovog člana, obveznik pribavlja uvidom u isprave i poslovnu dokumentaciju, koje dostavlja banka ili druga kreditna institucija sa sjedištem izvan Evropske unije ili izvan država sa liste iz stava 2 ovog člana, odnosno iz javne ili druge dostupne evidencije podataka.

Politički eksponirana lica

Član 32

(1) Politički eksponirano lice, u smislu ovog zakona, je crnogorski državljanin koji obavlja javnu funkciju, i to:

1) predsjednik Crne Gore, predsjednik Skupštine Crne Gore, predsjednik i članovi Vlade;

2) poslanik;

3) državni sekretar, generalni direktor i sekretar u ministarstvu, starješina organa uprave i pomoćnik starješine;

4) gradonačelnik i zamjenik gradonačelnika, predsjednik i potpredsjednik opštine, predsjednik skupštine opštine, Glavnog grada i Prijestonice;

5) predsjednik i sudija Vrhovnog suda Crne Gore i predsjednik i sudija Ustavnog suda Crne Gore;

6) član senata Državne revizorske institucije i Savjeta Centralne banke;

7) ambasador, konzul, načelnik Generalštaba Vojske Crne Gore, general i admiral Vojske Crne Gore;

8) direktor, zamjenik, odnosno pomoćnik direktora i član organa upravljanja i nadzornih organa pravnih lica koja su u većinskom vlasništvu države.

(2) Politički eksponirano lice je i strani državljanin kojeg je strana država ili međunarodna organizacija imenovala, odnosno postavila na javnu funkciju, i to:

1) predsjednik države, predsjednik vlade, ministri i njihovi zamjenici;

2) članovi parlamenta;

3) članovi vrhovnog suda, ustavnog suda ili drugih pravosudnih organa na visokom nivou, protiv čije presude, osim izuzetno, nije moguće koristiti redovni ili vanredni pravni lijek;

4) članovi računskih sudova, odnosno vrhovnih revizorskih institucija i savjeta centralnih banaka;

5) ambasadori, konzuli i visoki oficiri oružanih snaga;

6) članovi organa upravljanja i nadzornih organa pravnih lica koja su u većinskom vlasništvu države;

7) direktori, zamjenici, odnosno pomoćnici direktora i članovi borda ili ekvivalentne funkcije u međunarodnoj organizaciji.

(3) Politički eksponiranim licem smatraju se i članovi uže porodice lica iz st. 1 i 2 ovog člana i njihovi bliži saradnici.

(4) Članovima uže porodice lica iz st. 1 i 2 ovog člana smatraju se bračni ili vanbračni supružnik i djeca rođena u braku ili van braka i usvojenici, njihovi bračni ili vanbračni supružnici, roditelji, braća i sestre.

(5) Bližim saradnikom lica iz st. 1 i 2 ovog člana smatra se:

1) fizičko lice koje ima zajedničku svojinu nad pravnim licem, uspostavljen poslovni odnos ili drugu vrstu bližih poslovnih odnosa sa politički eksponiranim licem;

2) fizičko lice koje ima svojinu nad pravnim licem ili ima uspostavljen poslovni odnos u korist politički eksponiranog lica.

(6) Lice iz st. 1 i 2 ovog člana smatra se politički eksponirano lice i u periodu od 18 mjeseci od dana prestanka obavljanja javne funkcije.

(7) Listu politički eksponiranih lica iz stava 1 ovog člana utvrđuje organ uprave i objavljuje na svojoj internet stranici.

Mjere provjere identiteta i praćenja poslovanja politički eksponiranih lica

Član 33

(1) Obveznik je dužan da prilikom produbljene provjere klijenta koji je politički eksponirano lice pored mjera iz člana 8 ovog zakona:

1) pribavi podatke o izvoru sredstava i imovine koji su predmet poslovnog odnosa, odnosno transakcije, iz dokumentacije koju podnese klijent, a ako te podatke nije moguće pribaviti iz podnesenih isprava, podaci se pribavljaju neposredno iz pisane izjave klijenta;

2) pribavi pisanu saglasnost višeg rukovodioca prije uspostavljanja poslovnog odnosa sa klijentom, a ako je poslovni odnos sa klijentom već uspostavljen pribavi pisanu saglasnost višeg rukovodioca za nastavljanje poslovnog odnosa;

3) utvrdi da li je klijent stvarni vlasnik pravnog lica ili pravnog subjekta stranog prava, odnosno fizičko lice u čije ime se uspostavlja poslovni odnos, izvršava transakcija ili druga aktivnost;

4) nakon uspostavljanja poslovnog odnosa sa posebnom pažnjom prati transakcije i druge poslovne aktivnosti koje kod obveznika obavlja politički eksponirano lice, odnosno klijent čiji je stvarni vlasnik politički eksponirano lice.

(2) Obveznik je dužan da, u skladu sa smjernicama nadležnog organa iz člana 94 ovog zakona, utvrdi interni akt sa procedurama koje su zasnovane na analizi rizika, koje primjenjuje prilikom identifikacije klijenta ili stvarnog vlasnika klijenta koji je politički eksponirano lice.

Elektronski prenos novca

Član 34

(1) Obveznik koji je pružalac platnih usluga dužan je da prikupi tačne i potpune podatke o uplatiocu i da ih unese u obrazac ili poruku koja prati elektronski prenos novčanih sredstava poslatih ili primljenih u valuti koja je predmet elektronskog prenosa.

(2) Podaci iz stava 1 ovog člana moraju pratiti prenos novčanih sredstava tokom kretanja kroz lanac plaćanja.

(3) Pružalac platnih usluga, koji je posrednik ili primalac novčanih sredstava, dužan je da odbije prenos novčanih sredstava ako podaci o uplatiocu nijesu potpuni i/ili da zahtijeva da se u najkraćem mogućem roku dopune podaci o uplatiocu.

(4) U postupku prikupljanja podataka iz stava 1 ovog člana pružalac platnih usluga vrši identifikaciju uplatioca na osnovu lične isprave izdate od nadležnog organa.

(5) Sadržaj i vrsta podataka iz stava 1 ovog člana i druge aktivnosti pružaoca platnih usluga, kao i izuzetke u prikupljanju podataka pri prenosu novčanih sredstava koji predstavlja neznatan rizik za pranje novca i finansiranje terorizma bliže se uređuju propisom Ministarstva.

Neuobičajene transakcije

Član 35

(1) Obveznik je dužan da analizira sve neuobičajeno velike transakcije kao i transakcije neuobičajenih karakteristika koje nemaju očiglednu ekonomsku opravdanost ili pravnu svrhu.

(2) Rezultate analize iz stava 1 ovog člana obveznik evidentira u pisanom obliku koje dostavlja na zahtjev organu uprave ili nadležnom organu iz člana 94 ovog zakona.

(3) Obveznik je dužan da internim aktom, u skladu sa članom 7 ovog zakona, utvrdi kriterijume za prepoznavanje neuobičajenih transakcija.

Nove tehnologije

Član 36

(1) Banke i druge finansijske institucije dužne su da preduzmu mjere i radnje radi otklanjanja rizika od pranja novca i finansiranja terorizma do kojih može doći primjenom novih tehnologija koje omogućavaju anonimnost (internet bankarstvo, upotreba bankomata i slično).

(2) Banke i druge finansijske institucije dužne su da donesu interni akt u skladu sa propisom iz člana 7 stav 3 ovog zakona radi sprječavanja upotrebe novih tehnologija u svrhu pranja novca ili finansiranja terorizma.

Pojednostavljeno utvrđivanje i provjera identiteta klijenta i praćenje poslovanja klijenta

Član 37

(1) Ukoliko u vezi klijenta, transakcije iz člana 9 stav 1 tač. 2 i 5 ovog zakona, poslovnog odnosa ili proizvoda postoji neznatan rizik od pranja novca ili finansiranja terorizma i kada ne postoji osnov sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma obveznik može primijeniti pojednostavljeno utvrđivanje i provjeru identiteta klijenta i praćenje poslovanja klijenta.

(2) Obveznik može primijeniti pojednostavljene mjere iz stava 1 ovog člana na klijente, poslovne odnose, transakcije ili proizvode samo kada prethodno utvrdi da pripadaju kategoriji sa neznatnim rizikom od pranja novca ili finansiranja terorizma, na osnovu faktora rizika utvrđenih propisom iz člana 7 stav 3 ovog zakona.

Pribavljanje i provjera podataka o klijentu i transakciji

Član 38

(1) Pojednostavljeno utvrđivanje i provjera identiteta klijenta i praćenje poslovanja klijenta iz člana 37 ovog zakona obuhvata pribavljanje podataka prilikom:

1) uspostavljanja poslovnog odnosa, i to o:

- nazivu i sjedištu pravnog lica koje uspostavlja, odnosno u čije ime i za čiji račun se uspostavlja poslovni odnos;

- imenu zastupnika ili ovlaštenog lica koje za pravno lice uspostavlja poslovni odnos;

- cilju, prirodi i datumu uspostavljanja poslovnog odnosa;

2) izvršavanja transakcije iz člana 9 stav 1 tačka 2 ovog zakona, i to o:

- nazivu i sjedištu pravnog lica u čije ime i za čiji račun se vrši transakcija;

- imenu zastupnika ili ovlaštenog lica koje za pravno lice vrši transakciju;

- datumu i vremenu izvršenja transakcije;

- iznosu transakcije, valuti i načinu izvršenja transakcije;

- cilju transakcije i imenu i prebivalištu, odnosno nazivu i sjedištu pravnog lica kojem je namijenjena transakcija.

(2) Podatke iz stava 1 ovog člana obveznik pribavlja uvidom u originale ili ovjerene kopije dokumentacije iz CRPS-a ili drugog odgovarajućeg javnog registra koje dostavlja klijent, odnosno neposrednim uvidom.

(3) Ako propisane podatke nije moguće pribaviti u skladu sa stavom 2 ovog člana, ti podaci se pribavljaju iz originala ili ovjerenih kopija isprava i druge poslovne dokumentacije, koju dostavlja klijent ili iz pisane izjave zastupnika ili ovlaštenog lica.

(4) Dokumentacija iz st. 1, 2 i 3 ovog člana ne smije biti starija od tri mjeseca od dana izdavanja.

Zabrana pružanja usluga koje omogućavaju prikrivanje identiteta klijenta

Član 39

Obveznik ne smije za klijenta otvoriti ili voditi anonimni račun, štednu knjižicu na šifru ili donosioca ili pružati drugu uslugu (bankarski proizvod) kojima se, posredno ili neposredno, omogućava prikrivanje identiteta klijenta.

Zabrana poslovanja sa kvazi bankama

Član 40

Obveznik ne smije uspostavljati ni održavati korespondentni odnos sa bankom koja posluje ili bi mogla poslovati kao kvazi banka ili sa drugom kreditnom institucijom za koju je poznato da dozvoljava korišćenje svojih računa kvazi bankama.

6. Obaveza izvještavanja i sprovođenje mjera u poslovnim jedinicama i društvima u većinskom vlasništvu u stranim državama

Obaveza izvještavanja

Član 41

(1) Obveznik je dužan da organu uprave dostavi izvještaj koji sadrži tačne i potpune podatke iz člana 79 tač. 1 do 4 i tač. 8 do 11 ovog zakona o svakoj transakciji koja se izvršava u gotovom novcu u iznosu od najmanje 15.000 eura bez odlaganja, a najkasnije u roku od tri radna dana od dana izvršene transakcije.

(2) Obveznik je dužan da organu uprave, bez odlaganja, dostavi podatke iz člana 79 ovog zakona, ako u vezi sa transakcijom (bez obzira na iznos i vrstu) ili klijentom postoji osnov sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma.

(3) Obveznik je dužan da podatke iz stava 2 ovog člana organu uprave dostavi prije izvršenja transakcije i navede rok u kojem transakcija treba da se izvrši.

(4) Podatke iz stava 2 ovog člana obveznik može organu uprave saopštiti preko telefona, ali je dužan da ih dostavi u pisanom obliku, najkasnije sljedećeg radnog dana od dana saopštavanja.

(5) Obveznik je dužan da organu uprave, bez odlaganja, dostavi izvještaj koji sadrži podatke iz člana 79 ovog zakona i nakon izvršene transakcije, ako u vezi sa transakcijom (bez obzira na iznos i vrstu) ili klijentom postoji osnov sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma.

(6) Obveznik je dužan da o transakciji za koju postoji osnov sumnje da predstavlja pranje novca ili finansiranje terorizma, a čije odlaganje nije moguće ili bi onemogućilo napore praćenja klijenta koji vrši aktivnosti za koje se sumnja da predstavljaju pranje novca ili finansiranje terorizma odmah obavijesti organ uprave.

(7) Odredbe st. 2, 3 i 4 ovog člana primjenjuju se i na najavljenju transakciju.

(8) Način i uslove dostavljanja podataka iz st. 1 do 7 ovog člana bliže propisuje Ministarstvo.

**Sprovođenje mjera otkrivanja i sprječavanja pranja novca
i finansiranja terorizma u poslovnim jedinicama i društvima
u većinskom vlasništvu u stranim državama**

Član 42

(1) Obveznik je dužan da obezbijedi da se mjere otkrivanja i sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma, utvrđene ovim zakonom, u istom obimu sprovode i u poslovnim jedinicama ili društvima u većinskom vlasništvu obveznika, koja imaju sjedište u drugoj državi, ako je to u skladu sa pravnim sistemom te države ili ako su standardi u toj državi na nivou zemalja Evropske unije ili viši.

(2) Ako propisima druge države nije predviđeno sprovođenje mjera otkrivanja i sprječavanja pranja novca ili finansiranja terorizma u istom obimu u kojem su utvrđeni ovim zakonom, obveznik je dužan da o tome odmah obavijesti organ uprave i nadležne organe iz člana 94 ovog zakona i preduzme mjere za otklanjanje rizika od pranja novca ili finansiranja terorizma.

(3) Obveznik koji je član finansijske grupe može, radi sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma, razmjenjivati podatke o klijentu i/ili transakciji, pribavljene u skladu sa ovim zakonom, sa drugim članovima finansijske grupe u Crnoj Gori, državama članicama Evropske unije i državama koje primjenjuju standarde iz oblasti sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma, koji su na nivou standarda Evropske unije ili viši, pri čemu je dužan da obezbijedi odgovarajuću zaštitu povjerljivosti podataka i/ili informacija u skladu sa zakonom kojim se uređuje tajnost podataka i zaštita podataka o ličnosti.

(4) Obveznik koji je član finansijske grupe može vršiti razmjenu informacija sa drugim članovima finansijske grupe nakon dobijanja odobrenja ili saglasnosti nadležnih državnih organa koji vode istragu ili vrše analizu mogućeg pranja novca i finansiranja terorizma u skladu sa zakonom.

7. Određivanje ovlašćenog lica i njegovog zamjenika i unutrašnja kontrola i revizija

Vršenje poslova otkrivanja i sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma

Član 43

(1) Obveznik je dužan da utvrdi i sprovodi odgovarajuća pravila u postupanju sa klijentom i obezbijedi izvještavanje, čuvanje podataka, internu kontrolu, procjenu rizika, upravljanje rizikom i komunikaciju, radi sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma.

(2) Banke, druge kreditne institucije, finansijske institucije i drugi obveznici dužni su da nalože, sprovode i kontrolišu primjenu pravila iz stava 1 ovog člana u filijalama i drugim djelovima u većinskom vlasništvu sa sjedištem u drugim državama.

(3) Obveznici su dužni da, u roku od 60 dana od dana osnivanja, odrede ovlašćeno lice i njegovog zamjenika za poslove otkrivanja i sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma i u skladu sa članom 46 stav 3 ovog zakona obavijeste organ uprave.

(4) Izuzetno, obveznik koji ima tri i manje zaposlena nema obavezu imenovanja zamjenika ovlašćenog lica.

(5) Kod obveznika koji imaju manje od četiri zaposlena, poslove otkrivanja i sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma vrši direktor ili drugo ovlašćeno lice, o čemu je obveznik dužan da obavijesti organ uprave.

Uslovi za ovlašćeno lice

Član 44

Poslove ovlašćenog lica i zamjenika ovlašćenog lica iz člana 43 ovog zakona može obavljati lice koje:

1) je zaposleno samo kod jednog obveznika za obavljanje poslova i zadataka koji su, u skladu sa aktom o sistematizaciji obveznika ili ugovorom o radu, organizovani na način koji omogućava brzo, kvalitetno i blagovremeno izvršavanje zadataka propisanih ovim zakonom i propisima donijetim na osnovu ovog zakona, o čemu obveznik organu uprave dostavlja potvrdu nadležnog poreskog organa;

2) je stručno osposobljeno za obavljanje poslova otkrivanja i sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma i posjeduje stručno znanje za poslovanje obveznika u oblastima u kojima postoji rizik od pranja novca ili finansiranja terorizma;

3) nije pravosnažno osuđivano za krivično djelo koje ga čini nepodobnim za vršenje poslova sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma za koje je propisana kazna zatvora u trajanju dužem od šest mjeseci.

Obaveze ovlašćenog lica

Član 45

(1) Ovlašćeno lice iz člana 43 ovog zakona obavlja sljedeće poslove:

1) stara se o uspostavljanju, djelovanju i razvoju sistema otkrivanja i sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma;

2) stara se o pravilnom i blagovremenom dostavljanju podataka organu uprave i saraduje u postupku inspekcijskog nadzora;

3) inicira i učestvuje u izradi i izmjeni operativnih postupaka i pripremanju internih akata obveznika koji se odnose na otkrivanje i sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma;

4) saraduje u izradi smjernica za obavljanje provjera vezanih za otkrivanje i sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma;

5) prati i koordinira djelatnost obveznika u oblasti otkrivanja i sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma;

6) saraduje u uspostavljanju i razvoju informacione tehnologije za obavljanje djelatnosti otkrivanja i sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma;

7) daje organu uprave ili poslovodnom ili drugom organu obveznika inicijative i predloge za unaprjeđenje sistema otkrivanja i sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma;

8) priprema programe stručnog osposobljavanja i usavršavanja zaposlenih kod obveznika u oblasti otkrivanja i sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma.

(2) Ovlašćeno lice je neposredno odgovorno upravi ili drugom poslovodnom ili drugom organu obveznika, a funkcionalno i organizaciono je odvojeno od drugih organizacionih djelova obveznika.

(3) Ovlašćeno lice, u slučaju njegove odsutnosti ili spriječenosti, zamjenjuje zamjenik određen opštim aktom obveznika.

Uslovi za rad ovlašćenog lica

Član 46

(1) Obveznik je dužan da ovlašćenom licu obezbijedi, naročito:

1) funkcionalnu povezanost organizacionih djelova sa ovlašćenim licem i uredi način saradnje između organizacionih jedinica i obaveze i odgovornosti zaposlenih;

2) odgovarajuća ovlašćenja za efikasno izvršavanje zadataka iz člana 45 stav 1 ovog zakona;

3) odgovarajuće materijalne i druge uslove za rad;

4) primjerene prostorne i tehničke mogućnosti koji obezbjeđuju odgovarajući stepen zaštite povjerljivih podataka i informacija kojima raspolaže, u skladu sa ovim zakonom;

5) odgovarajuću informaciono - tehničku podršku koja omogućava kontinuirano i pouzdano praćenje aktivnosti iz oblasti sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma;

6) redovno stručno usavršavanje u vezi sa otkrivanjem i sprječavanjem pranja novca i finansiranja terorizma;

7) zamjenu za vrijeme odsustvovanja sa rada.

(2) Organ upravljanja obveznika dužan je da ovlašćenom licu obezbijedi pomoć i podršku u obavljanju zadataka utvrđenih ovim zakonom i da ga izvještava o činjenicama koje su od značaja za otkrivanje i sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma.

(3) Obveznik je dužan da, u roku od osam dana od dana imenovanja ovlašćenog lica, organu uprave dostavi akt o imenovanju, koji sadrži lične podatke i naziv radnog mjesta ovlašćenog lica i lica određenog za njegovog zamjenika i da o svakoj promjeni tih podataka, najkasnije u roku od 15 dana od dana njihove promjene, obavijesti organ uprave.

Stručno osposobljavanje i usavršavanje

Član 47

(1) Obveznik, advokat i notar dužni su da obezbijede redovno stručno osposobljavanje i usavršavanje zaposlenih koji obavljaju poslove otkrivanja i sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma.

(2) Obveznik, advokat i notar dužni su da pripreme program stručnog osposobljavanja i usavršavanja lica iz stava 1 ovog člana najkasnije do kraja prvog kvartala poslovne godine.

Unutrašnja kontrola i revizija

Član 48

(1) Obveznik je dužan da donese program za sprovođenje mjera za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma i obezbijedi njegovu primjenu.

(2) Obveznik je dužan da obezbijedi redovnu unutrašnju kontrolu i reviziju sprovođenja programa za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma, odnosno obavljanje poslova otkrivanja i sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma.

(3) Način rada ovlašćenog lica, sprovođenje unutrašnje kontrole i revizije, razmjena podataka o klijentima i transakcijama u okviru finansijske grupe, čuvanje i zaštita podataka, vođenje evidencija i osposobljavanje zaposlenih kod obveznika, advokata, notara, društava za reviziju, samostalnih revizora ili fizičkih lica koja pružaju računovodstvene ili druge slične usluge bliže se uređuju propisom Ministarstva.

III. ZADACI I OBAVEZE ADVOKATA I NOTARA

Zadaci i obaveze advokata i notara

Član 49

Advokat, odnosno notar dužan je da mjere otkrivanja i sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma sprovodi u skladu sa ovim zakonom, kada:

- 1) pomaže u planiranju i izvršavanju transakcija za klijenta u vezi sa:
  - kupovinom ili prodajom nepokretnosti ili privrednog društva;
  - upravljanjem novcem, hartijama od vrijednosti ili drugom imovinom klijenta;
  - otvaranjem ili upravljanjem bankarskim računom, štednim ulogom ili računom za poslovanje sa hartijama od vrijednosti;
  - prikupljanjem sredstava za osnivanje, poslovanje ili upravljanje privrednim društvom;
  - osnivanjem, poslovanjem ili upravljanjem ustanovom, fondom, privrednim društvom ili drugim sličnim oblikom organizovanja.

2) u ime i za račun klijenta vrši finansijsku transakciju ili transakciju u vezi sa nepokretnošću.

Provjera klijenta

Član 50

(1) Advokat, odnosno notar u okviru provjere klijenta u postupku utvrđivanja njegovog identiteta u slučaju iz člana 9 stav 1 tač. 1 i 2 ovog zakona pribavlja podatke iz člana 81 stav 1 tač. 1 do 6 i tačke 11 ovog zakona.

(2) Advokat, odnosno notar u okviru provjere klijenta u slučaju iz člana 9 stav 2 ovog zakona pribavlja podatke iz člana 81 stav 1 tač. 1 do 4 i tač. 7 do 11 ovog zakona.

(3) Advokat, odnosno notar u postupku sprovođenja mjera produbljene provjere i praćenja klijenta u slučaju iz člana 9 stav 1 tač. 3 i 4 ovog zakona pribavlja podatke iz člana 81 stav 1 tač. 12, 13 i 14 ovog zakona.

(4) Advokat, odnosno notar utvrđuje i provjerava identitet klijenta, odnosno njegovog zastupnika ili ovlašćenog lica i pribavlja podatke iz člana 81 stav 1 tač. 1, 2 i 3 ovog zakona uvidom u ličnu ispravu klijenta u njegovom prisustvu, odnosno uvidom u originale ili ovjerenu kopiju dokumentacije iz CRPS-a ili drugog odgovarajućeg javnog registra, koja ne smije biti starija od tri mjeseca od dana izdavanja.

(5) Advokat, odnosno notar utvrđuje stvarnog vlasnika klijenta, koji je pravno lice ili drugi oblik organizovanja stranog prava, pribavljanjem podataka iz člana 81 stav 1 tačka 4 ovog zakona uvidom u originale ili ovjerenu kopiju dokumentacije iz CRPS-a ili drugog javnog registra, koja ne smije biti starija od mjesec dana od dana izdavanja.

(6) Ako nije moguće dobiti sve propisane podatke u skladu sa stavom 5 ovog člana, ti podaci se pribavljaju uvidom u originale ili ovjerene kopije isprava i drugu poslovnu dokumentaciju, koju podnese zastupnik pravnog lica, odnosno drugog organizacionog oblika ili njegovo ovlašćeno lice.

(7) Ako propisane podatke nije moguće pribaviti u skladu sa st. 1 do 6 ovog člana, ti podaci, osim podataka iz člana 81 stav 1 tač. 12, 13 i 14 ovog zakona, pribavljaju se neposredno iz pisane izjave klijenta.

Izveštavanje o klijentima i transakcijama, za koje postoje razlozi za sumnju o pranju novca i finansiranju terorizma

Član 51

(1) Ako advokat, odnosno notar prilikom obavljanja poslova iz člana 49 stav 1 tačka 2 ovog zakona utvrdi da u vezi sa transakcijom ili licem postoji osnov sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranja terorizma, dužan je da obavijesti organ uprave prije izvršenja transakcije i da u obavještenju navede rok u kojem bi transakcija trebalo da se izvrši.

(2) Podatke iz stava 1 ovog člana advokat, odnosno notar može organu uprave saopštiti preko telefona, ali je dužan da ih dostavi u pisanom obliku najkasnije sljedećeg radnog dana od dana saopštavanja.

(3) Odredba st. 1 i 2 ovog člana primjenjuje se i na planirane transakcije, bez obzira da li je transakcija kasnije izvršena ili ne.

(4) Ako advokat ili notar, u slučajevima iz st. 1, 2 i 3 ovog člana, zbog prirode transakcije ili kada transakcija nije izvršena, odnosno iz drugih opravdanih razloga, ne može organu uprave da dostavi obavještenje, dužan je da to obavještenje dostavi čim bude u mogućnosti, odnosno čim sazna za osnov sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranja terorizma i obrazloži razloge zbog kojih nije postupio u skladu sa st. 1, 2 i 3 ovog člana.

(5) Advokat, odnosno notar dužan je da, ako klijent zatraži savjet za pranje novca ili finansiranje terorizma, obavijesti organ uprave, bez odlaganja.

(6) Notar je dužan da jednom nedeljno organu uprave dostavi kopije ovjerenih kupoprodajnih ugovora o prometu nekretnina čija vrijednost prelazi 15. 000 eura.

Izuzeci

Član 52

(1) Izuzetno od člana 51 st. 1 i 2 ovog zakona, advokat nije dužan da organu uprave dostavi podatke koje je dobio od klijenta ili o klijentu prilikom utvrđivanja njegovog pravnog položaja ili zastupanja u postupku koji se vodi pred sudom, što uključuje davanje savjeta o njegovom predlaganju ili izbjegavanju.

(2) Advokat je dužan da, na zahtjev organa uprave za dostavljanje podataka u skladu sa članom 59 ovog zakona, najkasnije u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva u pisanom obliku navede razloge zbog kojih nije postupio u skladu sa zahtjevom.

(3) Advokat nije dužan da izvještava organ uprave o gotovinskim transakcijama iz člana 41 stav 1 ovog zakona, osim ako u vezi sa transakcijom ili klijentom postoji osnov sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma.

IV. LISTA INDIKATORA ZA PREPOZNAVANJE SUMNJIVIH KLIJENATA TRANSAKCIJA

Primjena liste indikatora

Član 53

(1) Obveznik, advokat, odnosno notar dužan je da, pri utvrđivanju osnova sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma i drugih okolnosti u vezi te sumnje, koristi listu indikatora za prepoznavanje sumnjivih klijenata i transakcija.

(2) Lista indikatora iz stava 1 ovog člana mora se nalaziti u poslovnoj dokumentaciji obveznika, advokata, odnosno notara.

Utvrđivanje liste indikatora

Član 54

(1) Listu indikatora za prepoznavanje sumnjivih klijenata i transakcija utvrđuje Ministarstvo.

(2) Stručne osnove za izradu liste indikatora iz stava 1 ovog člana priprema organ uprave, u saradnji sa drugim nadležnim organima.

V. NADLEŽNOSTI ORGANA UPRAVE

Poslovi i zadaci organa uprave

Član 55

(1) Organ uprave prikuplja, čuva, analizira i dostavlja podatke, informacije i dokumentaciju o sumnjivim transakcijama nadležnim državnim organima na dalje postupanje u cilju sprječavanja i otkrivanja pranja novca i finansiranja terorizma, u skladu sa odredbama ovog zakona.

(2) Organ uprave, najmanje jednom godišnje, podnosi izvještaj Vladi o svom radu i stanju u oblasti sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma.

(3) Dostavljanje podataka, informacija i dokumentacije organu uprave u skladu sa ovim zakonom vrši se bez naknade.

Ovlašćenja organa uprave

Član 56

Organ uprave je ovlašćen da:

1) podnosi inicijative za izmjene i dopune propisa koji se odnose na sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma;

2) priprema i objedinjava listu indikatora za prepoznavanje klijenata i transakcija za koje postoji osnov sumnje da se radi o pranju novca i finansiranju terorizma i dostavlja je obveznicima i drugim subjektima koji su dužni da postupaju u skladu sa ovim zakonom;

3) učestvuje u obučavanju i stručnom usavršavanju ovlašćenih lica zaposlenih kod obveznika i nadležnih državnih organa;

4) objavljuje na svojoj internet stranici listu država iz člana 30 stav 2 ovog zakona;

5) objavljuje na svojoj internet stranici listu država iz člana 23 stav 3 ovog zakona;

6) priprema i izdaje preporuke ili smjernice za jedinstveno sprovođenje ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona;

7) najmanje jednom godišnje objavljuje statističke podatke iz oblasti pranja novca i finansiranja terorizma, a naročito podatke koji se odnose na broj sumnjivih transakcija dostavljenih organu uprave, broj istraživanih slučajeva, broj krivično gonjenih lica, broj lica koja su osuđena za krivično djelo pranja novca ili finansiranja terorizma, podatke o imovini koja je zamrznuta ili oduzeta i na drugi primjeren način obavještava javnost o pojavnim oblicima pranja novca i finansiranja terorizma.

Obaveze organa uprave

Član 57

Organ uprave je dužan da, na zahtjev suda ili državnog tužioca, dostavi raspoložive podatke, informacije i dokumentaciju iz evidencije lica i transakcija, osim podataka koje je prikupio na osnovu međunarodne saradnje, a za koje nije dobio saglasnost nadležnog organa strane države, koji su sudu i tužilaštvu potrebni prilikom vođenja postupka.

Dostavljanje podataka na zahtjev

Član 58

(1) Ako organ uprave procijeni da postoji osnov sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma, može zahtijevati od obveznika da dostavi podatke:

1) iz evidencije o strankama i transakcijama koje vodi u skladu sa članom 78 ovog zakona;

2) o stanju sredstava i druge imovine određenog klijenta kod obveznika;

3) o prometu sredstava i imovine određenog klijenta kod obveznika;

4) o poslovnim odnosima uspostavljenim sa obveznikom;

5) druge podatke koje obveznik pribavi u skladu sa ovim zakonom, dokumentaciju i podatke u vezi sa obavljanjem poslova u skladu sa ovim zakonom, kao i druge potrebne podatke radi praćenja izvršavanja obaveza utvrđenih ovim zakonom.

(2) U zahtjevu iz stava 1 ovog člana organ uprave je dužan da navede pravni osnov, podatke koje treba dostaviti, cilj prikupljanja i rok za njihovo dostavljanje.

(3) Organ uprave može zahtijevati dostavljanje podataka iz stava 1 ovog člana i za lica za koja je moguće zaključiti da su saradivala, odnosno učestvovala u transakcijama ili o poslovima lica za koja postoji osnov sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma.

(4) Obveznik je dužan da, na zahtjev organa uprave u slučajevima iz stava 1 ovog člana, dostavi tačne i potpune podatke i dokumentaciju kojom raspolaže.

(5) Podatke, informacije i dokumentaciju iz st. 1 do 4 ovog člana obveznik je dužan da organu uprave dostavi bez odlaganja, a najkasnije u roku od osam dana od dana prijema zahtjeva.

(6) Obveznik je dužan da, organu uprave čiji zahtjev za dostavljanje podataka, informacija i dokumentacije iz st. 1 do 4 ovog člana nosi oznaku urgencije dostavi tražene podatke bez odlaganja, a najkasnije u roku od 24 časa.

(7) Organ uprave može, zbog obimnosti dokumentacije ili iz drugih opravdanih razloga, na obrazloženi zahtjev obveznika, produžiti rok iz stava 5 ovog člana ili izvršiti provjeru podataka kod obveznika.

(8) Zaposleni u organu uprave koji obavlja pregled dokumentacije kod obveznika legitimira se službenom legitimacijom sa identifikacionim brojem.

Zahtjev advokatu, odnosno notaru za podnošenje podataka o sumnjivim transakcijama ili licima

Član 59

(1) Ako organ uprave procijeni da postoji osnov sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma, može od advokata, odnosno notara tražiti dostavljanje podataka iz člana 58 ovog zakona koji su neophodni za otkrivanje pranja novca ili finansiranja terorizma.

(2) Organ uprave može zahtijevati dostavljanje podataka iz stava 1 ovog člana i za lica za koja je moguće zaključiti da su saradivala, odnosno učestvovala u transakcijama ili o poslovima lica za koja postoji osnov sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma.

(3) U pogledu vrste podataka koje treba dostaviti, rokova i načina dostavljanja iz st. 1 i 2 ovog člana primjenjuju se odredbe člana 58 ovog zakona.

Zahtjev državnom organu ili nosiocu javnih ovlašćenja za podnošenje podataka o sumnjivim transakcijama ili licima

Član 60

(1) Ako organ uprave procijeni da postoji osnov sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma, može od državnih organa, odnosno nosilaca javnih ovlašćenja tražiti dostavljanje podataka, informacija i dokumentacije koji su neophodni za otkrivanje pranja novca ili finansiranja terorizma.

(2) Organ uprave je dužan da u zahtjevu navede pravni osnov, podatke koje treba dostaviti, cilj prikupljanja i rok za njihovo dostavljanje.

(3) Organ uprave može zahtijevati dostavljanje podataka iz stava 1 ovog člana i za lica za koja je moguće zaključiti da su saradivala, odnosno učestvovala u transakcijama ili o poslovima lica za koja postoji osnov sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma.

(4) Državni organi i nosioci javnih ovlaštenja dužni su da organu uprave dostave tražene podatke, informacije i dokumentaciju, bez odlaganja, a najkasnije u roku od osam dana od dana prijema zahtjeva ili omogućće, bez naknade, neposredan elektronski pristup podacima i informacijama navedenim u zahtjevu.

Naredba o privremenom obustavljanju transakcije

Član 61

(1) Organ uprave može pisanom naredbom zahtijevati od obveznika da obustavi transakciju najduže 72 časa, ako procjeni da postoji osnov sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma, o čemu, bez odlaganja, obavještava nadležne organe radi preduzimanja mjera iz njihove nadležnosti.

(2) U slučaju da poslednji dan roka iz stava 1 ovog člana pada u neradne dane nadležnih organa, taj rok se nalogom može produžiti za dodatnih 48 časova.

(3) Obveznik je dužan da, bez odlaganja, preduzme mjere i radnje u skladu sa naredbom iz st. 1 i 2 ovog člana.

(4) Izuzetno od stava 1 ovog člana naredba se, iz razloga hitnosti, odnosno drugih okolnosti izvršenja transakcije, može izdati i usmeno.

(5) O prijemu usmene naredbe iz stava 1 ovog člana odgovorno lice obveznika sačinjava zabilješku.

(6) Organ uprave je dužan da obvezniku, bez odlaganja, dostavi u pisanom obliku prethodno usmeno izdatu naredbu.

(7) Nadležni organi iz stava 1 ovog člana dužni su da nakon primljenog obavještenja o obustavljanju transakcije postupe u skladu sa svojim ovlaštenjima, bez odlaganja, a najkasnije u roku od 72 časa od privremenog obustavljanja transakcije i da, bez odlaganja, u pisanom obliku obavijeste organ uprave o odluci o daljem postupanju u vezi sa obustavljenom transakcijom.

Prestanak mjere privremenog obustavljanja transakcije

Član 62

Ako organ uprave ili nadležni organ iz člana 61 stav 1 ovog zakona u roku od 72 časa od obustavljanja transakcije ne obavijesti obveznika o daljem postupanju, obveznik može istekom tog roka izvršiti transakciju.

Zahtjev za praćenje finansijskog poslovanja klijenta u kontinuitetu

Član 63

(1) Organ uprave može od obveznika, u pisanom obliku, zahtijevati da kontinuirano prati finansijsko poslovanje klijenta, u vezi kojeg postoje razlozi za osnov sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma ili drugog lica za koje se može zaključiti da je saradivalo, odnosno učestvovalo u transakcijama ili poslovima za koje postoji osnov sumnje za pranje novca i finansiranje terorizma i odrediti rok u kojem je dužan da ga obavještava i dostavlja tražene podatke.

(2) Podatke iz stava 1 ovog člana obveznik je dužan da dostavi, odnosno saopšti organu uprave prije izvršenja transakcije ili zaključenja posla i u saopštenju navede procjenu roka u kojem transakcija ili posao treba da se izvrši.

(3) Ako zbog prirode transakcije, odnosno posla ili iz drugih opravdanih razloga obveznik nije u mogućnosti da postupi u skladu sa stavom 2 ovog člana, dužan je da organu uprave saopšti podatke čim bude u mogućnosti, a najkasnije sljedećeg radnog dana od dana izvršenja transakcije ili zaključivanja posla i navede razloge zbog kojih nije postupio u skladu sa stavom 2 ovog člana.

(4) Kontinuirano praćenje transakcije iz stava 1 ovog člana može trajati najduže tri mjeseca.

(5) Rok iz stava 4 ovog člana može se, iz razloga za koje postoji osnov sumnje da se radi o pranju novca i finansiranju terorizma, produžiti najduže za tri mjeseca, računajući od dana podnošenja zahtjeva iz stava 1 ovog člana.

Prikupljanje podataka na osnovu inicijative

Član 64

(1) Organ uprave može, na osnovu pisane i obrazložene inicijative suda, državnog tužioca, organa uprave nadležnog za policijske poslove, Agencije za nacionalnu bezbjednost, nadležnog poreskog organa, organa uprave nadležnog za carinske poslove (u daljem tekstu: carinski organ), organa uprave nadležnog za antikorupciju i drugog nadležnog organa, kao i nadležnog organa strane države započeti postupak prikupljanja i analiziranja podataka, informacija i dokumentacije, ako u vezi sa određenom transakcijom ili licem postoji osnov sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma.

(2) Pisana inicijativa iz stava 1 ovog člana obavezno sadrži obrazložene razloge, odnosno okolnosti, koji ukazuju na sumnju u pranje novca ili finansiranje terorizma, a koji su neophodni za preduzimanje potrebnih mjera i radnji, kao i podatke o licu, transakciji i poslovnom odnosu u vezi sa kojim postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili finansiranje terorizma.

(3) Ako pisana inicijativa iz stava 1 ovog člana ne sadrži obrazloženje i podatke iz stava 2 ovog člana, organ uprave će pisanu inicijativu vratiti na dopunu podnosiocu te inicijative.

(4) Ako u roku od osam dana od dana vraćanja na dopunu pisana inicijativa nije dopunjena, odnosno nijesu obrazloženi razlozi i navedeni podaci iz stava 2 ovog člana, organ uprave će, u pisanom obliku, obavijestiti podnosioca da pisana inicijativa ne ispunjava uslove za pokretanje postupka za prikupljanje i obradu podataka, uz navođenje razloga zbog kojih na osnovu inicijative nije pokrenut postupak.

(5) Organ uprave, u pisanom obliku, podnosiocu inicijative dostavlja rezultate analize podataka, informacija i dokumentacije prikupljene u skladu sa st. 1 i 2 ovog člana u vezi sa licima ili transakcijama, za koje su dati razlozi za osnov sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma ili za koje su utvrđene činjenice da su ili bi mogle biti povezane sa pranjem novca ili finansiranjem terorizma.

Obavještenje o sumnjivim transakcijama

Član 65

(1) Ako organ uprave, na osnovu podataka, informacija i dokumentacije koje pribavi u skladu sa ovim zakonom, procjeni da u vezi sa nekom transakcijom ili licem postoji osnov sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma, dužan je da u pisanoj formi sa neophodnom dokumentacijom o razlozima za sumnju obavijesti nadležni organ.

(2) Organ uprave u obavještenju iz stava 1 ovog člana ne smije navoditi podatke o obvezniku i zaposlenom kod obveznika koji je saopštio podatke, osim ako postoji osnov sumnje da je taj obveznik ili zaposleni kod obveznika izvršio krivično djelo pranja novca ili finansiranja terorizma ili ako su ti podaci neophodni za utvrđivanje činjenica u krivičnom postupku čije podnošenje je u pisanom obliku tražio nadležni sud.

Informacija o drugim krivičnim radnjama

Član 66

Ako organ uprave, na osnovu podataka, informacija i dokumentacije pribavljenih u skladu sa ovim zakonom ocijeni da u vezi sa transakcijom ili licem postoji osnov sumnje da su izvršena druga krivična djela koja se gone po službenoj dužnosti, dužan je da o tome dostavi pisanu informaciju nadležnim organima bez odlaganja.

Povratna informacija

Član 67

Organ uprave je dužan da, u pisanoj formi, obavijesti obveznika ili drugog podnosioca inicijative o rezultatima analize podataka u vezi sa licima ili transakcijama za koje su, u skladu sa članom 41 stav 2 ovog zakona, dati razlozi za sumnju u pranje novca ili finansiranje terorizma, osim ako ocijeni da bi to obavještavanje moglo prouzrokovati štetne posljedice na tok i ishod postupka.

VI. MEĐUNARODNA SARADNJA

Uspostavljanje međunarodne saradnje

Član 68

U cilju uspostavljanja i ostvarivanja međunarodne saradnje organ uprave zaključuje sporazume sa ovlašćenim organima stranih država i međunarodnim organizacijama o razmjeni finansijsko-obavještajnih podataka, informacija i dokumentacije, koji se mogu koristiti samo za namjene određene ovim zakonom.

Zamolnica nadležnom organu strane države za dostavljanje podataka i informacija

Član 69

(1) Organ uprave može, u okviru svojih nadležnosti, da od nadležnog organa druge države traži podatke, informacije i dokumentaciju potrebne za otkrivanje i sprječavanje pranja novca ili finansiranja terorizma.

(2) Podatke, informacije i dokumentaciju pribavljene u skladu sa stavom 1 ovog člana organ uprave može koristiti isključivo za namjene utvrđene ovim zakonom i ne smije ih, bez prethodne saglasnosti organa strane države od kojih su pribavljeni, dostavljati ili davati na uvid drugom organu, pravnom ili fizičkom licu ili ih koristiti za namjene koje nijesu u skladu sa uslovima i ograničenjima koja je odredio zamoljeni organ.

Dostavljanje podataka i informacija po zamolnici nadležnog organa strane države

Član 70

(1) Organ uprave podatke, informacije i dokumentaciju o licima ili transakcijama za koje postoji osnov sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma može dostaviti na zamolnicu nadležnom organu za otkrivanje i sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma strane države, pod uslovom reciprociteta.

(2) Prije dostavljanja ličnih podataka organu iz stava 1 ovog člana, organ uprave je dužan da izvrši provjeru da li taj organ posjeduje uređen sistem zaštite ličnih podataka i da li će podaci biti korišćeni samo za traženu namjenu, ako međunarodnim ugovorom nije drukčije određeno.

(3) Organ uprave nije dužan da postupi po zamolnici iz stava 1 ovog člana, ako:

1) na osnovu činjenica i okolnosti navedenih u zamolnici procjeni da nijesu dati dovoljni razlozi za sumnju da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma;

2) bi davanje podataka ugrozilo ili moglo ugroziti tok krivičnog postupka u Crnoj Gori, odnosno na drugi način štetiti interesima tog postupka.

(4) O odbijanju zamolnice organ uprave je dužan da u pisanoj formi obavijesti organ koji je zamolnicu dostavio i navede razloge odbijanja.

(5) Organ uprave može odrediti uslove i ograničenja u korišćenju podataka iz stava 1 ovog člana.

Samoinicijativno dostavljanje podataka stranom organu

Član 71

(1) Organ uprave može bez zamolnice da dostavi podatke, dokumentaciju i informacije o licima ili transakcijama za koje postoji osnov sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma koje je pribavio ili vodi u skladu sa ovim zakonom, organu nadležnom za sprječavanje i otkrivanje pranja novca i finansiranja terorizma strane države uz uslov reciprociteta.

(2) Prilikom dostavljanja podataka u skladu sa stavom 1 ovog člana, organ uprave može da odrediti uslove i ograničenja pod kojima organ nadležan za otkrivanje i sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma strane države može koristiti te podatke.

Privremeno obustavljanje transakcije na inicijativu stranog organa

Član 72

(1) Organ uprave može da, u skladu sa ovim zakonom, uz uslov reciprociteta, na obrazloženu pisanu inicijativu nadležnog organa druge države, pisanom naredbom, najduže 72 časa, obustavi transakciju.

(2) Organ uprave je dužan da o naredbi iz stava 1 ovog člana obavijesti nadležne organe.

(3) Organ uprave može da odbije inicijativu organa iz stava 1 ovog člana, ako na osnovu činjenica i okolnosti navedenih u inicijativi procjeni da nijesu dati dovoljni razlozi za osnov sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma, o čemu, u pisanoj formi, obavještava podnosioca inicijative uz navođenje razloga za njeno odbijanje.

Inicijativa stranom organu za privremeno obustavljanje transakcije

Član 73

Organ uprave može da, u okviru svojih nadležnosti u oblasti otkrivanja i sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma, organima stranih država nadležnim za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma podnese pisanu inicijativu za privremeno obustavljanje transakcije, ako ocijeni da postoji dovoljno razloga za postojanje osnova sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma.

VII. OBAVEZE DRŽAVNIH I DRUGIH ORGANA I INSTITUCIJA

Carinski organ

Član 74

(1) Carinski organ dužan je da organu uprave dostavi podatke ili omogući elektronski pristup o svakom prenošenju preko državne granice novca, čekova, hartija od vrijednosti na donosioca, plemenitih metala i dragog kamenja, čija je vrijednost ili iznos od 10.000 eura ili više, najkasnije u roku od tri dana od dana prenošenja.

(2) Carinski organ dužan je da organu uprave dostavi podatke iz stava 1 ovog člana o prenošenju ili pokušaju prenošenja novca, čekova, hartija od vrijednosti, plemenitih metala i dragog kamenja, čija je vrijednost ili iznos manja od 10.000 eura, ako u vezi sa tim prenošenjem ili pokušajem prenošenja postoje razlozi za sumnju da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma.

Berze i klirinško - depozitna društva

Član 75

(1) Berze i klirinško - depozitna društva dužna su da, bez odlaganja, u pisanoj formi, obavijeste organ uprave ako prilikom izvršavanja poslova iz svoje djelatnosti otkriju činjenice koje upućuju na moguću povezanost sa pranjem novca ili finansiranjem terorizma.

(2) Pravna lica iz stava 1 ovog člana dužna su da, na zahtjev organa uprave, dostave podatke, informacije ili dokumentaciju koja upućuje na moguću povezanost sa pranjem novca ili finansiranjem terorizma, u skladu sa zakonom.

(3) U pogledu rokova i načina dostavljanja podataka iz stava 2 ovog člana primjenjuju se odredbe člana 58 st. 4 i 5 ovog zakona.

Sudovi, državni tužilac i drugi državni organi

Član 76

(1) Radi vođenja jedinstvene evidencije o pranju novca i finansiranju terorizma nadležni sudovi, državni tužilac i drugi državni organi dužni su da organu uprave dostavljaju podatke o prekršajima i krivičnim djelima u vezi sa pranjem novca i finansiranjem terorizma.

(2) Nadležni državni organi iz stava 1 ovog člana dužni su da organu uprave redovno i na zahtjev dostavljaju podatke o:

- 1) datumu podnošenja krivične prijave;
- 2) imenu, datumu rođenja i adresi, odnosno nazivu, adresi i sjedištu prijavljenog lica;
- 3) biću krivičnog djela i mjestu, vremenu i načinu izvršenja radnje koja ima obilježje krivičnog djela;

4) prethodnom krivičnom djelu i mjestu, vremenu i načinu izvršenja radnje, koja ima obilježje prethodne krivične radnje.

(3) Državni tužilac i nadležni sudovi dužni su da organu uprave, najmanje polugodišnje, dostavljaju podatke koji se odnose na:

1) ime, datum rođenja i adresu, odnosno naziv, adresu i sjedište prijavljenog lica ili lica koje je podnijelo zahtjev za sudsku zaštitu u okviru prekršajnog postupka po ovom zakonu;

2) fazu postupka i konačnu odluku;

3) obilježje bića krivičnog djela ili prekršaja;

4) ime, datum rođenja i adresu, odnosno naziv i sjedište lica za koje je određena privremena mjera oduzimanja imovinske koristi ili privremena zaplijena;

5) datum izdavanja i vrijeme trajanja naredbe o privremenoj mjeri oduzimanja imovinske koristi ili privremenoj zaplijeni;

6) iznos sredstava ili vrijednost imovine na koju se odnosi naredba o privremenoj mjeri oduzimanja imovinske koristi ili privremenoj zaplijeni;

7) datum izdavanja naredbe o oduzimanju sredstava ili imovine;

8) iznos zaplijenjenih sredstava ili vrijednost oduzete imovine.

Izveštavanje o zapažanjima i preduzetim mjerama

Član 77

Nadležni državni organi dužni su da jednom godišnje, a najkasnije do kraja januara tekuće za prethodnu godinu obavijeste organ uprave o svojim zapažanjima i preduzetim mjerama koji se odnose na sumnjive transakcije o pranju novca ili finansiranju terorizma, u skladu sa ovim zakonom.

VIII. EVIDENCIJE, ZAŠTITA I ČUVANJE PODATAKA

1. Vođenje i sadržaj evidencija

Evidencije koje vodi obveznik

Član 78

(1) Obveznik je dužan da vodi:

1) evidencije podataka o klijentima, poslovnim odnosima i transakcijama (izvršenim u zemlji i sa inostranstvom) iz člana 9 ovog zakona;

2) evidencije podataka iz člana 41 ovog zakona.

(2) Obveznik je dužan da vodi evidenciju iz stava 1 ovog člana na način koji će obezbijediti rekonstrukciju pojedinačnih transakcija (uključujući i iznose i valutu) koje bi mogle da se koriste kao dokaz u postupku otkrivanja kriminalnih aktivnosti klijenata.

Sadržaj evidencija obveznika

Član 79

U evidencijama iz člana 78 ovog zakona vode se i obrađuju sljedeći podaci:

1) naziv, adresa, sjedište i matični broj pravnog lica koje uspostavi poslovni odnos ili izvrši transakciju, odnosno pravnog lica za koje se uspostavlja poslovni odnos ili vrši transakcija;

2) ime, adresa prebivališta, odnosno boravišta, datum, mjesto rođenja i poreski broj zastupnika ili ovlašćenog lica, koje za pravno lice ili drugo lice, odnosno sa njim izjednačenog subjekta iz člana 18 ovog zakona zaključi poslovni odnos ili izvrši transakciju, broj, vrstu i naziv organa koji je izdao ličnu ispravu;

3) ime, adresa prebivališta, odnosno boravišta, datum i mjesto rođenja i poreski broj ovlašćenog lica, koje za klijenta traži ili izvrši transakciju i broj, vrstu i naziv organa koji je izdao ličnu ispravu;

4) ime, adresa prebivališta, odnosno boravišta, datum i mjesto rođenja i poreski broj fizičkog lica, odnosno njegovog zastupnika, preduzetnika ili fizičkog lica koje obavlja djelatnost, koje uspostavi poslovni odnos ili izvrši transakciju, odnosno fizičko lice za koje se uspostavi poslovni odnos ili vrši transakcija i broj, vrstu i naziv organa koji je izdao ličnu ispravu;

5) ime, adresa prebivališta, odnosno boravišta, datum i mjesto rođenja fizičkog lica koje uđe u igračnicu ili pristupi sefu;

6) namjena i pretpostavljena priroda poslovnog odnosa, uključujući informaciju o djelatnosti klijenta;

7) datum uspostavljanja poslovnog odnosa, odnosno datum i vrijeme ulaska u igračnicu ili pristupa sefu;

8) datum i vrijeme izvršenja transakcije;

9) iznos transakcije i valuta u kojoj je transakcija izvršena;

10) namjena transakcije i lično ime i prebivalište, odnosno boravište, odnosno naziv i sjedište lica kojem je namijenjena transakcija;

11) način izvršenja transakcije;

12) podaci o izvoru imovine i sredstava koji su ili će biti predmet poslovnog odnosa ili transakcije;

13) razlozi za sumnju o pranju novca ili finansiranju terorizma;

14) ime, adresa prebivališta ili boravišta i datum i mjesto rođenja stvarnog vlasnika pravnog lica, odnosno u slučaju iz člana 20 stav 3 ovog zakona podatak o kategoriji lica u čijem je interesu osnivanje i djelovanje pravnog lica ili sličnog pravnog subjekta stranog prava;

15) naziv, odnosno ime drugog lica, odnosno sa njim izjednačenog subjekta, adresa prebivališta, odnosno boravišta, datum i mjesto rođenja i poreski broj.

Evidencije koje vodi advokat odnosno notar

Član 80

Advokat, odnosno notar dužan je da vodi:

- 1) evidenciju o klijentima, poslovnim odnosima i transakcijama iz člana 9 ovog zakona;
- 2) evidenciju podataka iz člana 51 stav 1 ovog zakona.

Sadržaj evidencija advokata odnosno notara

Član 81

(1) U evidencijama iz člana 80 ovog zakona vode se i obrađuju sljedeći podaci:

1) ime, prebivalište, datum i mjesto rođenja preduzetnika i fizičkog lica koje obavlja djelatnost, odnosno naziv, sjedište i adresa i matični broj pravnog lica ili preduzetnika kome advokat, odnosno notar pruža usluge;

2) ime, prebivalište, datum i mjesto rođenja zastupnika koji za lice iz tačke 1 ovog stava uspostavi poslovni odnos ili vrši transakciju;

3) ime, prebivalište, datum i mjesto rođenja ovlašćenog lica koje za lice iz tačke 1 ovog stava izvrši transakciju;

4) podaci iz člana 9 ovog zakona u vezi sa pravnim licem za koje advokat, odnosno notar vrši usluge;

5) namjena i pretpostavljena priroda poslovnog odnosa, uključujući informaciju o djelatnosti klijenta;

6) datum zaključivanja poslovnog odnosa;

7) datum izvršenja transakcije;

8) iznos i valuta transakcije;

9) namjena transakcije i ime i prebivalište, odnosno naziv i sjedište lica kome je transakcija namijenjena;

10) način izvršenja transakcije;

11) podaci o izvoru imovine i sredstava koji su predmet poslovnog odnosa ili transakcije;

12) ime, datum i mjesto rođenja, prebivalište, odnosno naziv, adresa i sjedište lica za koje postoji osnov sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma;

13) podaci o transakciji za koju postoji osnov sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma (iznos, valuta, datum ili period izvršenja transakcija);

14) razlozi za osnov sumnje o pranju novca ili finansiranju terorizma.

(2) Način dostavljanja podataka iz stava 1 ovog člana koje advokat ili notar dostavljaju organu uprave propisuje Ministarstvo.

Evidencije koje vodi carinski organ

Član 82

Carinski organ vodi:

1) evidenciju o prijavljenom i neprijavljenom prenošenju preko državne granice novca, čekova, hartija od vrijednosti, plemenitih metala i dragog kamenja, u iznosu i vrijednosti od 10.000 eura ili više;

2) evidenciju o prenošenju ili pokušaju prenošenja preko državne granice novca, čekova, hartija od vrijednosti, plemenitih metala i dragog kamenja, u vrijednosti manjoj od 10.000 eura, ako postoje razlozi za sumnju da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma.

Sadržaj evidencija carinskog organa

Član 83

(1) U evidencijama iz člana 82 ovog zakona vode se i obrađuju sljedeći podaci:

1) ime, prebivalište, datum, mjesto rođenja i državljanstvo fizičkog lica koje prenosi ili pokuša da prenese preko državne granice imovinu iz člana 82 ovog zakona;

2) naziv, adresa i sjedište pravnog lica, odnosno ime, prebivalište i državljanstvo fizičkog lica za koje se obavlja prenos preko državne granice imovine iz člana 82 ovog zakona;

3) ime, prebivalište i državljanstvo fizičkog lica, odnosno naziv, adresa i sjedište pravnog lica kome je namijenjena gotovina;

4) iznos, valuta i vrsta gotovog novca koji se prenosi preko državne granice;

5) izvor i namjena korišćenja gotovine koja se prenosi preko državne granice;

6) mjesto, datum i vrijeme prelaska ili pokušaja prelaska preko državne granice;

7) naziv države iz koje se ili u koju se vrši prenos imovine iz člana 82 ovog zakona;

- 8) razlozi za osnov sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma.
(2) Pored podataka iz stava 1 ovog člana u evidenciji iz člana 82 tačka 2 ovog zakona unosi se podatak da li je prenošenje gotovine bilo prijavljeno carinskom organu.

Evidencije koje vodi organ uprave

Član 84

Organ uprave vodi evidenciju podataka i statistiku o:

- 1) licima i transakcijama iz člana 41 ovog zakona;
- 2) licima i transakcijama iz člana 51 stav 1 ovog zakona;
- 3) primljenim inicijativama iz člana 64 ovog zakona;
- 4) obavještenjima i informacijama iz čl. 65 i 66 ovog zakona;
- 5) međunarodnim zamolnicama iz čl. 69 i 70 ovog zakona;
- 6) krivičnim djelima i prekršajima iz člana 76 ovog zakona.

Sadržaj evidencija koju vodi organ uprave

Član 85

(1) U evidenciji podataka o licima i transakcijama iz člana 84 tačka 1 ovog zakona vode se i obrađuju podaci iz člana 79 ovog zakona, radi privremenog obustavljanja transakcije iz člana 61 ovog zakona.

(2) U evidenciji podataka o licima i transakcijama iz člana 84 tačka 2 ovog zakona, radi privremenog obustavljanja transakcije, obrađuju se podaci iz člana 80 ovog zakona.

(3) U evidenciji iz člana 84 tačka 3 ovog zakona vode se i obrađuju sljedeći podaci:

- 1) ime, datum i mjesto rođenja, prebivalište, odnosno naziv, adresa i sjedište lica za koje postoje razlozi za sumnju da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma;
- 2) podaci o transakciji za koju postoje razlozi za sumnju da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma (iznos, valuta, datum ili period vršenja transakcije);
- 3) razlozi za sumnju da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma.

(4) U evidenciji iz člana 84 tačka 4 ovog zakona vode se i obrađuju sljedeći podaci:

- 1) ime, datum i mjesto rođenja, prebivalište, odnosno naziv i sjedište lica za koje je organ uprave dostavio obavještenja i informacije;
- 2) podaci o transakciji za koju postoje razlozi za sumnju da se radi o pranju novca (iznos, valuta, datum ili period vršenja transakcija);
- 3) podaci o prethodnom kažnjavanju;
- 4) podaci o organu kojem je poslato saopštenje ili informacija.

(5) U evidenciji iz člana 84 tačka 5 ovog zakona vode se i obrađuju sljedeći podaci:

- 1) ime, datum i mjesto rođenja i prebivalište, odnosno naziv, adresa i sjedište lica na koje se odnosi zamolnica;
- 2) ime države i naziv zamoljenog organa, odnosno organa koji je izdao zamolnicu.

(6) U evidenciji iz člana 84 tačka 6 ovog zakona vode se i obrađuju sljedeći podaci:

- 1) ime, datum i mjesto rođenja i prebivalište, odnosno naziv, adresa i sjedište lica za koje se podaci iznose iz države;
- 2) naziv države i naziv organa kojem se dostavljaju podaci.

Evidentiranje podataka o nerezidentu

Član 86

U evidencije iz člana 85 ovog zakona ne upisuje se matični, odnosno poreski broj za nerezidenta, osim ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Evidencija o pristupu nadzornih organa podacima, informacijama i dokumentaciji

Član 87

(1) Obveznik, advokat, odnosno notar dužni su da vode odvojenu evidenciju o pristupu nadležnog organa iz člana 94 ovog zakona podacima, informacijama i dokumentaciji iz člana 88 ovog zakona.

(2) Evidencija iz stava 1 ovog člana obuhvata sljedeće podatke:

- 1) naziv nadležnog organa;
- 2) ime ovlašćenog službenog lica koje je izvršilo uvid;
- 3) datum i vrijeme uvida u podatke.

(3) O svakom pristupu nadležnog organa iz člana 94 ovog zakona podacima iz stava 1 ovog člana obveznik, advokat, odnosno notar dužan je da, najkasnije u roku od tri radna dana od izvršenog uvida, obavijesti organ uprave u pisanom obliku.

2. Zaštita podataka

Zabrana otkrivanja podataka

Član 88

(1) Obveznici, advokati, notari i njihovi zaposleni, članovi upravnih, nadzornih ili drugih poslovnih organa, odnosno druga lica, kojima su dostupni ili bili dostupni podaci iz člana 79 ovog zakona ne smiju klijentu ili trećem licu otkriti da je :

1) organu uprave saopšten podatak, informacija ili dokumentacija o klijentu ili transakciji iz člana 41 st. 2 do 5, člana 51 stav 1, člana 58 st. 1, 2 i 3 i člana 59 st. 1 i 2 ovog zakona;

2) organ uprave na osnovu člana 61 ovog zakona privremeno obustavio transakciju, odnosno u vezi sa tim dao uputstva obvezniku;

3) organ uprave na osnovu člana 63 ovog zakona zahtijevao redovno praćenje poslovanja klijenta;

4) protiv klijenta ili trećeg lica pokrenuta ili bi mogla biti pokrenuta istraga zbog pranja novca ili finansiranja terorizma.

(2) Otkrivanjem, u smislu stava 1 ovog člana, ne smatra se pokušaj da se klijent odvрати od angažovanja u nezakonitoj aktivnosti.

(3) Informacije o podacima iz stava 1 ovog člana, obavještenja o sumnjivim transakcijama, kao i svi drugi podaci, informacije i dokumentacija koje organ uprave prikupi u skladu sa ovim zakonom označavaju se odgovarajućom oznakom stepena tajnosti i ne smiju se dostavljati trećim licima na uvid.

(4) Organ uprave nije dužan da potvrdi, ni da ospori postojanje tajnog podatka.

(5) O skidanju oznake stepena tajnosti iz stava 3 ovog člana odlučuje ovlašćeno lice organa uprave u skladu sa zakonom kojim se uređuje tajnost podataka.

(6) Zabrana otkrivanja podataka iz stava 1 ovog člana ne primjenjuje se na:

1) podatke, informacije i dokumentaciju koje, u skladu sa ovim zakonom, pribavi i vodi obveznik i koje su neophodne za utvrđivanje činjenica u krivičnim postupcima i ako podnošenje tih podataka u pisanom obliku traži, odnosno naloži nadležni sud;

2) podatke iz tačke 1 ovog stava ako to zahtijeva nadležni organ iz člana 94 ovog zakona radi sprovođenja ovog zakona.

Izuzeće od načela čuvanja povjerljivosti

Član 89

(1) Obaveza čuvanja poslovne, bankarske, profesionalne i službene tajne ne primjenjuje se na obveznike, organizacije sa javnim ovlašćenjima, državne organe, sudove, advokate, odnosno notare i njihove zaposlene prilikom dostavljanja podataka, informacija i dokumentacije organu uprave, u skladu sa ovim zakonom.

(2) Obaveza čuvanja poslovne, bankarske, profesionalne i službene tajne ne primjenjuje se na obveznika koji je član finansijske grupe prilikom razmjene podataka i informacija sa drugim članovima finansijske grupe pod uslovima iz člana 42 ovog zakona.

(3) Obveznik, advokat, odnosno notar i njihovi zaposleni nijesu odgovorni za štetu učinjenu klijentima ili trećim licima, ako u skladu sa ovim zakonom:

1) organu uprave dostave podatke, informacije i dokumentaciju o svojim klijentima;

2) pribavljaju i obrađuju podatke, informacije i dokumentaciju o klijentima;

3) sprovode naredbu organa uprave o privremenom obustavljanju transakcije;

4) sprovode zahtjev organa uprave o redovnom praćenju finansijskog poslovanja klijenta.

(4) Zaposleni kod obveznika, advokati, odnosno notari ne mogu disciplinski ili krivično odgovarati za kršenje obaveze čuvanja tajnosti podataka, ako:

1) podatke, informacije i dokumentaciju dostave organu uprave u skladu sa ovim zakonom;

2) podatke, informacije i dokumentaciju, pribavljene u skladu sa ovim zakonom, obrađuju radi provjere klijenata i transakcija za koje postoje razlozi za sumnju da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma.

Korišćenje dobijenih podataka

Član 90

Organ uprave, državni organi i nosioci javnih ovlašćenja, obveznici, advokati, odnosno notari i njihovi zaposleni dužni su da podatke, informacije i dokumentaciju koje dobiju u skladu sa ovim zakonom koriste samo za namjene za koje su pribavljene.

Čuvanje podataka

Član 91

(1) Obveznik je dužan da podatke pribavljene u skladu sa ovim zakonom, prateću dokumentaciju i izvještaje čuva deset godina nakon prestanka poslovnog odnosa, izvršene transakcije, ulaska klijenta u prostorije u kojima se priređuju posebne igre na sreću ili pristupu sefu.

(2) Fotokopiju lične isprave, drugih isprava i dokumentacije, kao i pisanih ovlašćenja obveznik čuva u skladu sa stavom 1 ovog člana.

(3) Obveznik je dužan da podatke i prateću dokumentaciju o ovlaštenom licu i zamjeniku ovlaštenog lica, stručnom usavršavanju zaposlenih i sprovođenju mjera interne kontrole iz čl. 43, 47 i 48 ovog zakona čuva četiri godine od razrješenja ovlaštenog lica i zamjenika ovlaštenog lica, odnosno izvršenog stručnog usavršavanja i interne kontrole.

(4) Advokat, odnosno notar dužan je da podatke koje je pribavio u skladu sa članom 50 stav 1 ovog zakona i pripadajuću dokumentaciju čuva deset godina nakon utvrđivanja identiteta klijenta.

(5) Advokat, odnosno notar dužan je da podatke i prateću dokumentaciju o stručnom usavršavanju svojih zaposlenih čuva četiri godine nakon izvršenog stručnog usavršavanja.

Čuvanje podataka kod carinskog organa

Član 92

(1) Carinski organ dužan je da podatke iz evidencija iz člana 82 ovog zakona čuva 11 godina od dana pribavljanja.

(2) Nakon isteka roka iz stava 1 ovog člana podaci iz evidencija iz člana 82 ovog zakona se uništavaju.

Čuvanje podataka u organu uprave

Član 93

(1) Organ uprave je dužan da podatke i informacije iz evidencije koje vodi u skladu sa ovim zakonom čuva 11 godina od dana njihovog pribavljanja.

(2) Podaci iz stava 1 ovog člana se nakon isteka roka čuvanja uništavaju.

(3) Organ uprave ne smije o podacima i informacijama kojima raspolaže obavjestiti lice na koja se odnose prije isteka roka od deset godina od dana njihovog evidentiranja.

(4) Lice iz stava 3 ovog člana ima pravo uvida u svoje lične podatke nakon isteka roka od deset godina od dana njihovog evidentiranja.

IX. NADZOR NAD SPROVOĐENJEM ZAKONA

Član 94

(1) Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona, u okviru nadležnosti utvrđenih zakonom, vrše:

1) Centralna banka, u odnosu na obveznike iz člana 4 stav 2 tač. 1, 2, 3, 12 i 14 ovog zakona;

2) Agencija za telekomunikacije i poštansku djelatnost, u odnosu na obveznike iz člana 4 stav 2 tačka 4 ovog zakona;

3) Komisija za hartije od vrijednosti, u odnosu na obveznike iz člana 4 stav 2 tač. 5 do 8 i pravna lica iz člana 75 ovog zakona;

4) Agencija za nadzor osiguranja, u odnosu na obveznike iz člana 4 stav 2 tačka 9 i 10 ovog zakona;

5) organ uprave nadležan za inspeksijske poslove preko ovlaštenog inspektora u skladu sa zakonom kojim se uređuje inspeksijski nadzor, u odnosu na obveznike iz člana 4 stav 2 tačka 11 ovog zakona;

6) nadležni poreski organ, u odnosu na obveznike iz člana 4 stav 2 tačka 13 ovog zakona;

7) Advokatska komora Crne Gore, u odnosu na advokate i advokatske kancelarije;

8) Notarska komora Crne Gore, u odnosu na notare;

9) organ uprave preko ovlašćenog službenog lica u skladu sa zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor, u odnosu na obveznike iz člana 4 stav 2 tač. 15, 16 i 17 ovog zakona.

(2) Nadležni organi iz stava 1 ovog člana dužni su da, prije sprovođenja kontrole, organ uprave informišu o aktivnostima nadzora koji planiraju da preduzmu i, po potrebi, kordiniraju i usklade svoje aktivnosti u vršenju nadzora nad sprovođenjem ovog zakona.

Član 95

Ako ovlašćeno službeno lice organa uprave, u postupku inspekcijskog nadzora kod obveznika, dođe do saznanja da postoji osnov sumnje da je izvršeno krivično djelo pranje novca ili finansiranje terorizma ili neko drugo krivično djelo iz člana 66 ovog zakona, može izuzeti dokumentaciju od obveznika i prenijeti je kod organa uprave na uvid.

Član 96

Ako organ uprave, u postupku inspekcijskog nadzora kod obveznika, dođe do saznanja da postoji osnov sumnje da je izvršeno krivično djelo iz člana 66 ovog zakona, dužan je podatke, informaciju i dokumentaciju koji na to ukazuju dostaviti drugim nadležnim organima.

Član 97

(1) Nadležni organi iz člana 94 ovog zakona dužni su da o preduzetim radnjama u toku kontrole, u skladu sa ovim zakonom, obavještavaju organ uprave u roku od osam dana od dana preduzimanja mjere.

(2) Organ uprave vodi evidenciju o mjerama i organima iz stava 1 ovog člana.

(3) Ako tokom inspekcijske kontrole nadležni organi iz člana 94 ovog zakona procijene da u vezi sa nekom transakcijom ili licem postoji osnov sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma ili utvrde činjenice koje mogu biti dovedene u vezu sa pranjem novca ili finansiranjem terorizma dužni su da odmah, bez odlaganja, obavijeste organ uprave.

(4) Organi iz člana 94 ovog zakona mogu izdati nalog obvezniku da ukine obavljanje poslova u svojim filijalama u drugoj državi ako nije u mogućnosti da sprovodi mjere otkrivanja i sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma utvrđene ovim zakonom.

Član 98

O utvrđenom prekršaju i podnijetom zahtjevu nadležni organ obavještava organ uprave u roku od osam dana.

XI. KAZNENE ODREDBE

Član 99

(1) Novčanom kaznom od 3.000 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

1) u zakonom propisanom roku ne izradi analizu rizika kojom utvrđuje procjenu rizičnosti pojedinog klijenta, grupe klijenata, države ili geografskog područja, poslovnog odnosa, transakcije ili proizvoda u vezi mogućnosti zloupotrebe u svrhe pranja novca ili finansiranja terorizma i da je redovno ažurira i čuva u skladu sa ovim zakonom (član 7 stav 1);

2) ne sprovede odgovarajuće mjere iz člana 8 ovog zakona prilikom uspostavljanja poslovnog odnosa sa klijentom (član 9 stav 1 tačka 1);

3) ne sprovede odgovarajuće mjere iz člana 8 ovog zakona prilikom jedne ili više povezanih transakcija u vrijednosti od 15.000 eura ili više (član 9 stav 1 tačka 2);

4) ne sprovede odgovarajuće mjere iz člana 8 ovog zakona kada postoji sumnja u tačnost ili vjerodostojnost pribavljenih podataka o identitetu klijenta (član 9 stav 1 tačka 3);

5) ne sprovede odgovarajuće mjere iz člana 8 ovog zakona kada u vezi transakcije ili klijenta postoji osnov sumnje da se radi o pranju novca i finansiranju terorizma (član 9 stav 1 tačka 4);

6) ne sprovede odgovarajuće mjere iz člana 8 ovog zakona prema fizičkim i pravnim licima koja trguju robom, prilikom izvršenja gotovinskih transakcija u visini od 7.500 eura ili više, bez obzira da li je transakcija izvršena u jednoj ili više međusobno povezanih transakcija (član 9 stav 1 tačka 5);

7) mjere iz člana 8 ne primjenjuje i na klijente sa kojima već ima uspostavljene poslovne odnose (postojeći klijenti) i ne pribavi sve podatke u skladu sa ovim zakonom (član 9 stav 2);

8) prilikom transakcije u iznosu od najmanje 2.000 eura ne provjeri identitet klijenta i ne pribavi podatke iz člana 79 tačka 5 ovog zakona (član 9 stav 3);

9) mjere iz člana 8 stav 1 tač. 1, 2, i 3 ovog zakona ne sprovede prije uspostavljanja poslovnog odnosa sa klijentom (član 10 stav 1);

10) uspostavi ili ne raskine poslovni odnos ukoliko ne može izvršiti mjere iz član 10 stav 1 ovog zakona (član 10 stav 4);

11) izvrši transakciju, a prije toga ne sprovede propisane mjere iz člana 8 stav 1 tač. 1, 2 i 3 ovog zakona (član 11 stav 1);

12) ne može da izvrši mjere iz člana 8 stav 1 tač. 1, 2 i 3 ovog zakona, a ne odbije uspostavljanje poslovnog odnosa i izvršenje transakcije, odnosno ne postupi u skladu sa članom 10 stav 4 i članom 11 stav 2 ovog zakona, i na osnovu do tada prikupljenih informacija i podataka o klijentu i/ili transakciji, može da pripremi izvještaj o sumnjivom klijentu ili transakciji, koji dostavlja organu uprave u skladu sa članom 41 ovog zakona (član 12);

13) u postupku utvrđivanja identiteta klijenta iz člana 14 stav 1 ovog zakona ne pribavi fotokopiju lične isprave (npr. lične karte, pasoša, vozačke dozvole ili drugog dokumenta koji sadrži fotografiju lica čiji identitet obveznik utvrđuje ili provjerava), na kojoj upisuje datum, vrijeme i ime lica koje je izvršilo uvid i koju čuva u skladu sa ovim zakonom (član 14 stav 5);

14) vrši utvrđivanje i provjeru identiteta klijenta korišćenjem kvalifikovane elektronske potvrde prilikom otvaranja računa kod obveznika iz člana 4 stav 2 tač. 1 i 2 ovog zakona, osim kod otvaranja privremenog računa za uplatu osnivačkog kapitala (član 14 stav 6 tačka 1);

15) vrši utvrđivanje i provjeru identiteta klijenta korišćenjem kvalifikovane elektronske potvrde ako postoji sumnja da je kvalifikovana elektronska potvrda zloupotrijebljena, odnosno ako obveznik utvrdi da su se izmijenile okolnosti koje su od bitnog značaja na valjanost potvrde (član 14 stav 6 tačka 2);

16) ne utvrdi i ne provjeri identitet ovlašćenog lica uvidom u ličnu ispravu uz njegovo prisustvo i pribavi podatke iz člana 79 tačka 3 ovog zakona prilikom zasnivanja poslovnog odnosa ili obavljanja transakcija u ime klijenta, fizičkog lica, odnosno njegovog zakonskog zastupnika, preduzetnika ili fizičkog lica koje obavlja djelatnost (član 14 stav 7 tačka 1);

17) prilikom zasnivanja poslovnog odnosa ili obavljanja transakcija u ime klijenta, fizičkog lica, odnosno njegovog zakonskog zastupnika, preduzetnika ili fizičkog lica koje obavlja djelatnost ne utvrdi i ne provjeri identitet klijenta, u čije ime nastupa ovlašteno lice, i pribavi podatke iz člana 79 tačka 4 ovog zakona iz pisanog ovlaštenja u originalu ili kopije ovjerene u skladu sa zakonom (član 14 stav 7 tačka 2);

18) ne pribavi i njegovu pisanu izjavu o istinitosti tih podataka prilikom utvrđivanja i provjere identiteta zastupnika ako posumnja u istinitost dobijenih podataka (član 14 stav 8);

19) ne traži pisanu izjavu zastupnika, odnosno klijenta o istinitosti tih podataka prilikom utvrđivanja i provjere identiteta zastupnika fizičkog lica, odnosno klijenta ako posumnja u istinitost pribavljenih podataka ili vjerodostojnost isprava i druge poslovne dokumentacije iz koje su pribavljeni podaci (član 14 stav 9);

20) ne pribavi i pisanu izjavu o istinitosti tih podataka od zastupnika ili ovlaštenog lica prije uspostavljanja poslovnog odnosa ili izvršenja transakcije prilikom utvrđivanja i provjere identiteta pravnog lica ako posumnja u istinitost dobijenih podataka ili vjerodostojnost isprava i druge poslovne dokumentacije iz koje su uzeti podaci (član 15 stav 7);

21) prilikom utvrđivanja i provjere identiteta zastupnika pravnog lica posumnja u istinitost dobijenih podataka, ne traži njegovu pisanu izjavu o istinitosti tih podataka (član 16 stav 2);

22) ne pribavi fotokopiju lične isprave tog lica u skladu sa članom 14 stav 5 ovog zakona u postupku utvrđivanja identiteta zastupnika pravnog lica (član 16 stav 3);

23) ne pribavi pisane izjave prilikom utvrđivanja i provjere identiteta zastupnika i ovlaštenog lica koji nastupa u ime zastupnika ako posumnja u istinitost dobijenih podataka (član 17 stav 4);

24) u postupku utvrđivanja identiteta zastupnika pravnog lica i ovlaštenog lica pribavi fotokopiju lične isprave tog lica u skladu sa članom 14 stav 5 ovog zakona (član 17 stav 5);

25) ne utvrdi i ne provjeri identitet njegovog zastupnika, a klijent je drugo lice, odnosno sa njim izjednačeni subjekat (član 18 stav 1 tačka 1);

26) ne pribavi pisano ovlaštenje za zastupanje, a klijent je drugo lice, odnosno sa njim izjednačeni subjekat (član 18 stav 1 tačka 2);

27) ne pribavi podatke iz člana 79 tačka 2 ovog zakona, a klijent je drugo lice, odnosno sa njim izjednačeni subjekat (član 18 stav 1 tačka 3);

28) ne utvrdi i ne provjeri identitet zastupnika iz člana 18 stav 1 tačka 1 ovog zakona i ne pribavi podatke iz člana 79 tač. 2 i 15 ovog zakona uvidom u ličnu ispravu zastupnika uz njegovo prisustvo, a ako se uvidom u ličnu ispravu ne mogu utvrditi svi propisani podaci, te podatke ne pribavi iz druge javne isprave, koju podnese zastupnik, odnosno ovlašteno lice (član 18 stav 2);

29) prilikom utvrđivanja i provjere identiteta zastupnika klijenta iz člana 18 stav 1 ovog zakona posumnja u istinitost dobijenih podataka ili vjerodostojnost isprava i druge poslovne dokumentacije iz koje su uzeti podaci, a ne pribavi pisanu izjavu zastupnika klijenta (član 18 stav 3);

30) ne provjeri identitet klijenta, u skladu sa ovim zakonom, prilikom ulaska klijenta u prostorije u kojima se priređuju posebne igre na sreću (član 19 stav 1 tačka 1);

31) ne provjeri identitet klijenta, u skladu sa ovim zakonom, prilikom svakog prilaska sefu zakupca ili njegovog zastupnika, odnosno lica koje on ovlasti (član 19 stav 1 tačka 2);

32) ne pribavi fotokopiju lične isprave tog lica u skladu sa članom 14 stav 5 ovog zakona u postupku utvrđivanja identiteta klijenta iz stava 1 ovog člana (član 19 stav 3);

33) ne utvrdi stvarnog vlasnika pravnog lica ili stranog pravnog lica pribavljanjem podataka iz člana 79 tačka 14 ovog zakona (član 21 stav 1);

34) ne pribavi fotokopiju lične isprave tog lica u skladu sa članom 14 stav 5 ovog zakona u postupku utvrđivanja identiteta stvarnog vlasnika pravnog lica ili stranog pravnog lica (član 21 stav 6);

35) prihvati izvršene mjere iz člana 8 stav 1 tač. 1, 2 i 3 ovog zakona od strane trećeg lica ako je to lice utvrdilo i provjerilo identitet klijenta bez njegovog prisustva (član 22 stav 3);

36) povjeri vršenje mjera utvrđivanja i provjere identiteta klijenta trećem licu, ako je klijent kvazi banka ili anonimno društvo (član 23 stav 1);

37) povjeri vršenje mjera utvrđivanja i provjere identiteta klijenta trećem licu iz države koja je na listi zemalja koje ne primjenjuju standarde u oblasti sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma (član 23 stav 2);

38) kao treće lice koje u skladu sa članom 22 ovog zakona izvrši utvrđivanje i provjeru identiteta klijenta obvezniku ne dostavi pribavljene podatke i dokumentaciju o klijentu (član 24 stav 1);

39) na zahtjev obveznika, bez odlaganja, ne dostavi kopije isprava i druge dokumentacije na osnovu kojih je izvršilo utvrđivanje i provjeru identiteta klijenta i pribavilo podatke i dokumentaciju (član 25 stav 1 tačka 1);

40) organu uprave ne dostavi podatke iz člana 79 ovog zakona kada u vezi sa transakcijom (bez obzira na iznos i vrstu) ili klijentom postoji osnov sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma (član 25 stav 1 tačka 2);

41) pribavljene kopije isprava i dokumentacije ne čuva u skladu sa ovim zakonom (član 25 stav 1 tačka 3);

42) prilikom utvrđivanja i provjere identiteta klijenta u slučaju iz člana 9 stav 1 tačka 1 ovog zakona ne pribavi podatke i ne vodi evidenciju iz člana 79 stav 1 tač. 1, 2, 4, 6, 7 i 14 ovog zakona (član 26 stav 1);

43) prilikom utvrđivanja i provjere identiteta klijenta i praćenja poslovanja klijenta u slučaju iz člana 9 stav 1 tačka 2 ovog zakona ne pribavi podatke i ne vodi evidenciju iz člana 79 tač. 1 do 4, 7 do 11 i tačke 13 ovog zakona (član 26 stav 2);

44) prilikom utvrđivanja i provjere identiteta klijenta i praćenja poslovanja klijenta u slučaju iz člana 9 stav 1 tač. 3 i 4 ovog zakona ne pribavi podatke i ne vodi evidenciju iz člana 79 ovog zakona (član 26 stav 3);

45) ne preduzima mjere produbljene provjere i praćenje poslovanja klijenata, prilikom zaključivanja korespondentnog odnosa sa bankom ili drugom kreditnom institucijom koja ima sjedište izvan Evropske unije ili se nalazi na listi zemalja koje primjenjuju međunarodne standarde iz oblasti sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma koji su na nivou standarda Evropske unije ili viši (član 30 stav 1 tačka 1);

46) ne preduzima mjere produbljene provjere i praćenje poslovanja klijenata, zaključivanje poslovnog odnosa ili sprovođenje transakcije iz člana 9 stav 1 tačka 2 ovog zakona sa klijentom koji je politički eksponirano lice ili je stvarni vlasnik klijenta politički eksponirano lice iz člana 32 ovog zakona (član 30 stav 1 tačka 2);

47) ne preduzima mjere produbljene provjere i praćenje poslovanja klijenata kod neuobičajenih transakcija (član 30 stav 1 tačka 3);

48) ne preduzima mjere produbljene provjere i praćenje poslovanja klijenata kod elektronskog prenosa novca (član 30 stav 1 tačka 4);

49) mjere produbljene provjere klijenta, na osnovu faktora visokog rizika, ne sprovede i u svim drugim slučajevima kada, u skladu sa članom 7 ovog zakona, procijeni da zbog prirode poslovnog odnosa, oblika i načina izvršenja transakcije, poslovnog profila klijenta ili drugih okolnosti povezanih sa klijentom postoji ili bi mogao postojati visoki rizik od pranja novca ili finansiranja terorizma (član 30 stav 3);

50) prilikom uspostavljanja korespondentnog odnosa sa bankom ili drugom kreditnom institucijom koja ima sjedište izvan Evropske unije ili se ne nalazi na listi država koje primjenjuju međunarodne standarde u oblasti sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma koji su na nivou standarda Evropske unije ili viši ne pribavi propisane podatke (član 31 stav 1 tač. 1 do 9);

51) mjere produbljene provjere klijenta iz člana 31 stav 1 ovog zakona ne primijeni i prilikom uspostavljanja korespondentskog odnosa sa bankom ili kreditnom institucijom koja se nalazi na listi država koje primjenjuju međunarodne standarde u oblasti sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma koji su na nivou standarda Evropske unije ili viši, kada procijeni da postoji visok rizik od pranja novca ili finansiranja terorizma (član 31 stav 2);

52) prilikom produbljene provjere klijenta koji je politički eksponirano lice, pored mjera iz člana 8 ovog zakona ne pribavi podatke o izvoru sredstava i imovine koji su predmet poslovnog odnosa, odnosno transakcije, iz dokumentacije koju podnese klijent, a ako te podatke nije moguće pribaviti iz podnesenih isprava, podaci se pribavljaju neposredno iz pisane izjave klijenta (član 33 stav 1 tačka 1);

53) prilikom produbljene provjere klijenta koji je politički eksponirano lice, pored mjera iz člana 8 ovog zakona, ne pribavi pisanu saglasnost višeg rukovodioca prije uspostavljanja poslovnog odnosa sa klijentom ili pisanu saglasnost višeg rukovodioca za nastavljnje poslovnog odnosa ako je poslovni odnos sa klijentom uspostavljen (član 33 stav 1 tačka 2);

54) prilikom produbljene provjere klijenta koji je politički eksponirano lice pored mjera iz člana 8 ovog zakona, ne utvrdi da li je klijent stvarni vlasnik pravnog lica ili pravnog subjekta stranog prava, odnosno fizičko lice u čije ime se uspostavlja poslovni odnos, izvršava transakcija ili druga aktivnost (član 33 stav 1 tačka 3);

55) prilikom produbljene provjere klijenta koji je politički eksponirano lice, pored mjera iz člana 8 ovog zakona, nakon uspostavljanja poslovnog odnosa sa posebnom pažnjom ne prati transakcije i druge poslovne aktivnosti koje kod obveznika obavlja politički eksponirano lice, odnosno klijent čiji je stvarni vlasnik politički eksponirano lice (član 33 stav 1 tačka 4);

56) u skladu sa smjernicama nadležnog organa iz člana 94 ovog zakona ne utvrdi interni akt sa procedurama koje su bazirane na analizi rizika, koje primjenjuje prilikom identifikacije klijenta ili stvarnog vlasnika klijenta koji je politički eksponirano lice (član 33 stav 2);

57) u okviru pojednostavljene provjere i praćenja klijenta ne pribavi propisane podatke o klijentu na propisani način (član 38 stav 1);

58) za klijenta otvori ili vodi anonimni račun, štednu knjižicu na šifru ili donosioca ili pruža drugu uslugu (bankarski proizvod) kojima se, posredno ili neposredno, omogućava prikrivanje identiteta klijenta (član 39);

59) uspostavlja ili održava korespondentni odnos sa bankom koja posluje ili bi mogla poslovati kao kvazi banka ili sa drugom kreditnom institucijom za koju je poznato da dozvoljava korišćenje svojih računa kvazi bankama (član 40);

60) organu uprave, u propisanom roku, ne dostavi izvještaj koji sadrži tačne i potpune podatke iz člana 79 tač. 1 do 4 i tač. 8 do 11 ovog zakona o svakoj transakciji koja se izvršava u gotovom novcu u iznosu od najmanje 15.000 eura bez odlaganja (član 41 stav 1);

61) organu uprave, bez odlaganja, ne dostavi podatke iz člana 79 ovog zakona, ako u vezi sa transakcijom (bez obzira na iznos i vrstu) ili klijentom postoji osnov sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma (član 41 stav 2);

62) podatke iz člana 41 stava 2 ovog zakona organu uprave ne dostavi prije izvršenja transakcije i ne navede rok u kojem transakcija treba da se izvrši (član 41 stav 3);

63) organu uprave ne dostavi podatke iz člana 41 stava 2 u pisanom obliku najkasnije sljedećeg radnog dana od dana saopštavanja (član 41 stav 4);

64) organu uprave, bez odlaganja, ne dostavi izvještaj koji sadrži podatke iz člana 79 ovog zakona i nakon izvršene transakcije ako u vezi sa transakcijom (bez obzira na iznos i vrstu) ili klijentom postoji osnov sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma (član 41 stav 5);

65) ne obavijesti organ uprave o transakciji za koju postoji osnov sumnje da predstavlja pranje novca ili finansiranje terorizma, a čije odlaganje nije moguće ili bi onemogućilo napore praćenja klijenta koji vrši aktivnosti za koje se sumnja da predstavljaju pranje novca ili finansiranje terorizma odmah (član 41 stav 6);

66) organu uprave u propisanom roku i na propisani način ne dostavi tražene podatke, informacije i dokumentaciju, kada vezano za transakciju ili lice postoji osnov sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma (član 58 st. 4, 6 i 7);

67) bez odlaganja ne preduzme mjere i radnje u skladu sa naredbom iz člana 61 st. 1 i 2 ovog zakona (član 61 stav 3);

68) izvrši transakciju prije isteka propisanog roka (član 62);

69) tražene podatke ne dostavi, odnosno ne saopšti organu uprave prije izvršenja transakcije ili zaključenja posla i u saopštenju ne navede procjenu roka u kojem transakcija ili posao treba da se izvrši (član 63 stav 2);

70) bez odlaganja u pisanoj formi ne obavijeste organ uprave ako prilikom izvršavanja poslova iz svoje djelatnosti otkrije činjenice koje upućuju na moguću povezanost sa pranjem novca ili finansiranjem terorizma (član 75 stav 1);

71) na zahtjev organa uprave ne dostavi podatke, informacije ili dokumentaciju koja upućuje na moguću povezanost sa pranjem novca ili finansiranjem terorizma, u skladu sa ovim zakonom (član 75 stav 2);

72) ako ne vodi propisanu evidenciju (član 78 stav 1 tač. 1 i 2);

73) dostupne podatke iz člana 79 ovog zakona otkrije klijentu ili trećem licu ukoliko je organu uprave saopšten podatak, informacija ili dokumentacija o klijentu ili transakciji iz člana 41 st.2 do 5, člana 51 stav 1, člana 58 st. 1, 2 i 3 i člana 59 st. 1 i 2 ovog zakona (član 88 stav 1 tačka 1);

74) dostupne podatke iz člana 79 ovog zakona otkrije klijentu ili trećem licu ukoliko je organ uprave na osnovu člana 61 ovog zakona privremeno obustavio transakciju, odnosno u vezi sa tim dao uputstva obvezniku (član 88 stav 1 tačka 2);

75) dostupne podatke iz člana 79 ovog zakona otkrije klijentu ili trećem licu ukoliko je organ uprave na osnovu člana 63 ovog zakona zahtijevao redovno praćenje poslovanja klijenta (član 88 stav 1 tačka 3);

76) dostupne podatke iz člana 79 ovog zakona otkrije klijentu ili trećem licu ukoliko je protiv klijenta ili trećeg lica pokrenuta ili bi mogla biti pokrenuta istraga zbog pranja novca ili finansiranja terorizma (član 88 stav 1 tačka 4);

77) podatke, informacije i dokumentaciju koje dobije u skladu sa ovim zakonom, ne koristi samo za namjene za koje su pribavljene (član 90).

(2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu i fizičko lice novčanom kaznom od 500 eura do 2.000 eura.

(3) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 500 eura do 6.000 eura.

(4) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana može se izreći zabrana vršenja djelatnosti pravnom licu i preduzetniku u trajanju do šest mjeseci, a odgovornom licu u pravnom licu i fizičkom licu može se izreći zabrana obavljanja posla u trajanju do šest mjeseci.

Član 100

(1) Novčanom kaznom od 3.000 eura do 18.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

1) na osnovu analize rizika ne preduzme odgovarajuće radnje za umanjenje utvrđenog rizika od pranja novca i finansiranja terorizma (član 7 stav 2);

2) ne utvrdi i ne provjeri identitet klijenta na osnovu dokumenata, podataka i informacija iz vjerodostojnih, nezavisnih i objektivnih izvora (član 8 stav 1 tačka 1);

3) ne utvrdi stvarnog vlasnika klijenta i ne provjeri njegov identitet u slučajevima propisanim ovim zakonom (član 8 stav 1 tačka 2);

4) ne pribavi podatke o cilju i prirodi poslovnog odnosa ili svrsi transakcije i druge podatke u skladu sa ovim zakonom (član 8 stav 1 tačka 3);

5) redovno ne prati poslovne aktivnosti koje klijent preduzima kod obveznika i ne provjerava njihovu usklađenost sa prirodom poslovnog odnosa i uobičajenim obimom i vrstom poslovanja klijenta (član 8 stav 1 tačka 4);

6) prilikom zaključivanja ugovora o životnom osiguranju ne izvrši identifikaciju korisnika po polisi životnog osiguranja (član 8 stav 2);

7) kod prenosa prava iz polise na treće lice, dijelom ili u cjelosti, ne identifikuje novog korisnika u vrijeme izvršenja prenosa prava (član 8 stav 4);

8) u svojim internim aktima ne utvrdi postupke za sprovođenja mjera iz člana 8 st. 1 i 2 ovog zakona (član 8 stav 5);

9) ne prikupi tačne i potpune podatke o uplatiocu i ne unese ih u obrazac ili poruku koja prati elektronski prenos novčanih sredstava, poslatih ili primljenih u valuti koja je predmet elektronskog prenosa (član 34 stav 1);

10) ne odbije prenos novčanih sredstava ako podaci o uplatiocu nijesu potpuni i/ili ne zahtijeva da se u najkraćem mogućem roku dopune podaci o uplatiocu (član 34 stav 3);

11) ne preduzmu mjere i radnje radi otklanjanja rizika od pranja novca i finansiranja terorizma do kojih može doći primjenom novih tehnologija koje omogućavaju anonimnost (internet bankarstvo, upotreba bankomata i slično) (član 36 stav 1);

12) ne donese interni akt u skladu sa propisom iz člana 7 stav 3 ovog zakona radi sprječavanja upotrebe novih tehnologija u svrhu pranja novca ili finansiranja terorizma (član 36 stav 2);

13) ne obezbijedi da se mjere otkrivanja i sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma, utvrđene ovim zakonom, u istom obimu sprovode i u poslovnim jedinicama ili društvima u većinskom vlasništvu obveznika, koja imaju sjedište u drugoj državi, ako je to u skladu sa pravnim sistemom te države ili ako su standardi u toj državi na nivou zemalja Evropske unije ili viši (član 42 stav 1);

14) ne utvrdi i ne sprovodi odgovarajuća pravila u postupanju sa klijentom i ne obezbijedi izvještavanje, čuvanje podataka, internu kontrolu, procjenu rizika, upravljanje rizikom i komunikaciju, radi sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma (član 43 stav 1);

15) ne naloži, ne sprovode i ne kontroliše primjenu pravila iz člana 43 stav 1 ovog zakona u filijalama i drugim djelovima u većinskom vlasništvu sa sjedištem u drugim državama (član 43 stav 2);

16) u propisanom roku ne odredi ovlašćeno lice i njegovog zamjenika za poslove otkrivanja i sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma i u skladu sa članom 46 stav 3 ovog zakona obavijeste organ uprave (član 43 stav 3);

17) ne obavjesti organ uprave da kod obveznika koji imaju manje od četiri zaposlena, poslove otkrivanja i sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma ne vrši direktor ili drugo ovlašćeno lice (član 43 stav 5);

18) ovlašćenom licu ne obezbijedi propisane uslove (član 46 stav 1);

19) pri utvrđivanju osnova sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma i drugih okolnosti u vezi te sumnje, ne koristi listu indikatora za prepoznavanje sumnjivih klijenata i transakcija (član 53 stav 1);

20) ne vodi evidenciju iz člana 78 stav 1 ovog zakona na način koji će obezbijediti rekonstrukciju pojedinačnih transakcija (uključujući i iznose i valutu) koje bi mogle da se koriste kao dokaz u postupku otkrivanja kriminalnih aktivnosti klijenata (član 78 stav 2);

21) ne vodi odvojenu evidenciju o pristupu organa koji vrše nadzor iz člana 94 ovog zakona sa podacima, informacijama i dokumentaciji iz člana 88 ovog zakona (član 87 stav 1);

22) podatke pribavljene u skladu sa ovim zakonom, prateću dokumentaciju i izvještaje ne čuva deset godina nakon prestanka poslovnog odnosa, izvršene transakcije, ulaska klijenta u prostorije u kojima se priređuju posebne igre na sreću ili pristupu sefu (član 91 stav 1);

23) podatke i prateću dokumentaciju o ovlašćenom licu i zamjeniku ovlašćenog lica, stručnom usavršavanju zaposlenih i sprovođenju mjera interne kontrole iz čl. 43, 47 i 48 ovog zakona, ne čuva četiri godine od razrješenja ovlašćenog lica i zamjenika ovlašćenog lica, odnosno izvršenog stručnog usavršavanja i interne kontrole (član 91 stav 3).

(2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu i fizičko lice novčanom kaznom od 500 eura do 2.000 eura.

(3) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 500 eura do 6.000 eura.

(4) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana može se izreći zabrana vršenja djelatnosti pravnom licu i preduzetniku u trajanju do šest mjeseci, a odgovornom licu u pravnom licu i fizičkom licu može se izreći zabrana obavljanja posla u trajanju do šest mjeseci.

Član 101

(1) Novčanom kaznom od 2.000 eura do 10.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

1) ne sprovodi mjere praćenja poslovnih aktivnosti klijenta, koje obuhvataju i izvore sredstava kojima klijent posluje (član 27 stav 1);

2) ne obezbijedi i ne prilagodi dinamiku sprovođenja mjera iz člana 27 stava 1 ovog zakona, riziku od pranja novca ili finansiranja terorizma, kojem je obveznik izložen prilikom obavljanja pojedinog posla, odnosno u poslovanju sa klijentom (član 27 stav 3);

3) strano pravno lice obavlja kod obveznika transakcije iz člana 9 stav 1 ovog zakona, pored praćenja poslovnih aktivnosti iz člana 27 ovog zakona, najmanje jednom godišnje, a najkasnije nakon isteka jedne godine od posljednje kontrole klijenta, ne izvrši ponovnu godišnju kontrolu stranog pravnog lica (član 28 stav 1);

4) ne analizira sve neuobičajeno velike transakcije, kao i transakcije neuobičajenih karakteristika, koje nemaju očiglednu ekonomsku opravdanost ili pravnu svrhu (član 35 stav 1);

5) internim aktom, u skladu sa članom 7 ovog zakona, ne utvrdi kriterijume za prepoznavanje neuobičajenih transakcija (član 35 stav 3);

6) organu uprave, u zakonom propisanom roku, ne dostavi akt o imenovanju, koji sadrži lične podatke i naziv radnog mjesta ovlašćenog lica i lica određenog za njegovog zamjenika i da o svakoj promjeni tih podataka, najkasnije u roku od 15 dana od dana njihove promjene (član 46 stav 3);

7) ne pripremi program stručnog osposobljavanja i usavršavanja za sprječavanje i otkrivanje pranja novca i finansiranja terorizma u propisanom roku (član 47 stav 2);

8) ne donese program za sprovođenje mjera za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma i ne obezbijedi njegovu primjenu (član 48 stav 1);

9) ne obezbijedi redovnu unutrašnju kontrolu i reviziju sprovođenja programa za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma, odnosno ne obavljanje poslova otkrivanja i sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma (član 48 stav 2);

10) pri utvrđivanju osnova sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma i drugih okolnosti u vezi te sumnje, ne koristi listu indikatora za prepoznavanje sumnjivih klijenata i transakcija (član 53 stav 1);

11) bez odlaganja ne preduzme mjere i radnje u skladu sa naredbom iz člana 61 st. 1 i 2 ovog zakona (član 61 stav 3).

(2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu i fizičko lice novčanom kaznom od 400 eura do 2.000 eura.

(3) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 500 eura do 3.000 eura.

(4) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana može se izreći zabrana vršenja djelatnosti pravnom licu i preduzetniku u trajanju do šest mjeseci, a odgovornom licu u pravnom licu i fizičkom licu može se izreći zabrana obavljanja posla u trajanju do šest mjeseci.

Član 102

(1) Novčanom kaznom od 3.000 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice ako na zahtjev obveznika, bez odlaganja, ne dostavi podatke o načinu na koji je utvrdio i provjerio identitet klijenta koji je imalac kvalifikovane elektronske potvrde. (član 14 stav 4).

(2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu registrovanom za sertifikovanu ovjeru elektronske potvrde novčanom kaznom od 500 eura do 2.000 eura.

(3) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana može se izreći zabrana vršenja djelatnosti pravnom licu i preduzetniku u trajanju do šest mjeseci, a odgovornom licu u pravnom licu i fizičkom licu može se izreći zabrana obavljanja posla u trajanju do šest mjeseci.

Član 103

(1) Novčanom kaznom od 150 eura do 6.000 eura kazniće se za prekršaj advokat, odnosno notar, ako:

1) u propisanom roku ne odredi ovlašćeno lice i njegovog zamjenika za poslove otkrivanja i sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma i u skladu sa članom 46 stav 3 ovog zakona ne obavijesti organ uprave (član 43 stav 3 u vezi sa članom 49 stav 1);

2) ne obezbijedi da posao ovlašćenog lica i njegovog zamjenika obavlja lice koje ispunjava propisane uslove (član 44 u vezi sa članom 49 stav 1);

3) organu uprave u propisanom roku ne dostavi lične podatke i podatke o nazivu radnog mjesta ovlašćenog lica i zamjenika ovlašćenog lica i svaku promjenu tih podataka (član 46 stav 3 u vezi sa članom 49 stav 1);

4) ne obezbijedi redovno stručno osposobljavanje i usavršavanje zaposlenih koji obavljaju poslove otkrivanja i sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma u skladu sa ovim zakonom (član 47 stav 1 u vezi sa članom 49 stav 1);

5) ne pripremi program stručnog osposobljavanja i usavršavanja zaposlenih koji obavljaju poslove otkrivanja i sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma u propisanom roku (član 47 stav 2 u vezi sa članom 49 stav 1);

6) ne donese program za sprovođenje mjera za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma i ne obezbijedi njegovu primjenu (član 48 stav 1 u vezi sa članom 49);

7) ne obezbijedi redovnu unutrašnju kontrolu i reviziju sprovođenja programa za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma, odnosno obavljanje poslova otkrivanja i sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma (član 48 stav 2 u vezi sa članom 49);

8) u okviru provjere klijenta ne pribavi sve propisane podatke u skladu sa ovim zakonom (član 50 st. 1, 2 i 3);

9) ne utvrdi i ne provjeri identitet klijenta, odnosno njegovog zastupnika, odnosno ovlašćenog lica ili ako propisane podatke ne pribavi na propisani način (član 50 st. 4, 6 i 7);

10) ne utvrdi stvarnog vlasnika klijenta koji je pravno lice ili drugi sličan oblik organizovanja stranog prava, odnosno ne pribavi propisane podatke ili ih ne pribavi na propisani način (član 50 st. 5 i 7);

11) ne obavijesti organ uprave prije izvršenja transakcije i u obavještenju ne navede rok u kojem bi transakcija trebalo da se izvrši (član 51 stav 1);

12) ne obavijesti organ uprave da je klijent tražio savjet za pranje novca ili finansiranje terorizma (član 51 stav 5);

13) ne dostavi organu uprave kopije ovjerenih kupoprodajnih ugovora o prometu nekretnina čija vrijednost prelazi 15.000 eura (član 51 stav 6);

14) na zahtjev organa uprave za dostavljanje podataka u skladu sa članom 59 ovog zakona i u propisanom roku, u pisanom obliku, ne navede razloge zbog kojih nije postupio u skladu sa zahtjevom (član 52 stav 2);

15) ne izvijesti organ uprave o gotovinskim transakcijama iz člana 41 stav 1 ovog zakona, kada u vezi sa transakcijom ili klijentom postoji osnov sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma (član 52 stav 3);

16) pri utvrđivanju osnova sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma i drugih okolnosti u vezi te sumnje, ne koristi listu indikatora za prepoznavanje sumnjivih klijenata i transakcija (član 53 stav 1);

17) organu uprave ne dostavi tražene podatke koji su neophodni za otkrivanje pranja novca ili finansiranja terorizma (član 59 stav 1);

18) ne vodi propisane evidencije (član 80);

19) dostupne podatke iz člana 79 ovog zakona otkrije klijentu ili trećem licu ako je organu uprave saopšten podatak, informacija ili dokumentacija o klijentu ili transakciji iz člana 41 st. 2 do 5, člana 51 stav 1, člana 58 st. 1, 2 i 3 i člana 59 st. 1 i 2 ovog zakona (član 88 stav 1 tačka 1);

20) dostupne podatke iz člana 79 ovog zakona otkrije klijentu ili trećem licu ako je organ uprave na osnovu člana 61 ovog zakona privremeno obustavio transakciju, odnosno u vezi sa tim dao uputstva obvezniku (član 88 stav 1 tačka 2);

21) dostupne podatke iz člana 79 ovog zakona otkrije klijentu ili trećem licu ako je organ uprave na osnovu člana 63 ovog zakona zahtijevao redovno praćenje poslovanja klijenta (član 88 stav 1 tačka 3);

22) dostupne podatke iz člana 79 ovog zakona otkrije klijentu ili trećem licu da je protiv klijenta ili trećeg lica pokrenuta ili bi mogla biti pokrenuta istraga zbog pranja novca ili finansiranja terorizma (član 88 stav 1 tačka 4);

23) podatke, informacije i dokumentaciju koje dobije u skladu sa ovim zakonom, ne koristi samo za namjene za koje su pribavljene (član 90);

24) ne čuva podatke dobijene na osnovu člana 50 stav 1 ovog zakona i pripadajuću dokumentaciju 10 godina nakon utvrđivanja identiteta klijenta (član 91 stav 4);

25) ne čuva podatke i prateću dokumentaciju o stručnom osposobljavanju zaposlenih četiri godine nakon osposobljavanja (član 91 stav 5).

(2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana može se izreći zabrana vršenja djelatnosti pravnom licu i preduzetniku u trajanju do šest mjeseci, a odgovornom licu u pravnom licu i fizičkom licu može se izreći zabrana obavljanja posla u trajanju do šest mjeseci.

XII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Primjena mjera

Član 104

Obveznik je dužan da mjere iz člana 8 ovog zakona primjeni u odnosu na klijente iz člana 9 stav 2 ovog zakona, sa kojima ima već uspostavljene poslovne odnose (postojeći klijenti), prilikom izvršenja prve transakcije nakon stupanja na snagu ovog zakona, o čemu je obveznik dužan da pripremi pisanu zabilješku, koju čuva u skladu sa ovim zakonom.

Usklađivanje poslovanja

Član 105

Obveznici su dužni da usklade svoje poslovanje sa ovim zakonom u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu propisa iz člana 107 stav 1 ovog zakona.

Započeti postupci

Član 106

Započeti postupci po Zakonu o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma ("Službeni list CG", br. 14/07, 4/08 i 14/12) nastaviće se po ovom zakonu, ukoliko je to za stranku u postupku povoljnije.

Rok za donošenje podzakonskih akata

Član 107

(1) Podzakonski akti na osnovu ovlaštenja iz ovog zakona donijeće se u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(2) Do stupanja na snagu podzakonskih akata iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se podzakonski akti donijeti na osnovu Zakona o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma ("Službeni list CG", br. 14/07, 4/08 i 14/12).

Prestanak važenja

Član 108

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma ("Službeni list CG", br. 14/07, 4/08 i 14/12), osim odredaba čl. 28 i 29 koje će se primjenjivati do stupanja na snagu propisa iz člana 7 stav 3 ovog zakona.

Stupanje na snagu

Član 109

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 04-3/14-1/8
EPA 450 XXV
Podgorica, 25. jul 2014. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE 25. SAZIVA

